ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΘΕ
ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. Χρ. 10

Τιμὴ Φύλλου
10 λεπτὰ 10

ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακὴ 14 Σεπτεμβρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 60

ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Στὸ Γ. Βλαχογιάννη

Πῶς μαραγκιαζουνε τὰ γιαλιστερα μηλοροδάκινα
Σὰν πέφτουν κατ' ἀπ' τὴ ροδοκινιά,
Καὶ νὰ μὴν ἔχουν —κρῖμα!— γιὰ σημάδι ἀπανω τους,
Καὶ νὰ μὴν ἔχουν μιὰ δαγκαματιά....

Λιμπίζομαι ὅλους τοὺς χυμοὺς, τα γλυκοστάγματα,
Τὰ ζαχαρένια κομποπλέγματα μέσα στ' ἀμπέλι,
Κι' ἀκόμα τ'ὀναμένα χαμοκέρατα,
Κι' ἀκόμα πιὸ τὰ τραγανὰ, ποὺ στάζουν μέλι.

Κι' ἀποθυμῶ κι' ὀρέγομαι καὶ νείρομαι
Τὰ κιτρολέμονα τοῦ κήπου τὰ στητά,
Φέτα τὴ φέτα ἀρράτα κι' ἀλαφρόξυνα,
Πάφήνουν μιὰν ὀξύτατη εὐωδιά.

Ὅσοι κορποὶ μεστοὶ, τόσα καὶ στόματα
Ρουφῆχτρες ὅλες οἱ ζωές, ὅλες σὰ φλόγες,
Μασούλισμα, κι' ἀπόσταγο πιπίλισμα
Στὶς ρόδινες καὶ στὶς κιχριμπαρένιες ρῶγες.

Χαρὰ σου, τῆς ζωῆς χορτατο βύζαγμα
Στὸν κῆπο τῆς αἰώνιας ἀνησυχίας,
Κοπάδια οἱ πεταλοῦδες μέτ' στάνθόφυλλα
Σπαρτάσουν ἀπ' τὸ πιόσημο τῆς εὐτυχίας.

Πῶς μαραγκιαζουν ὅμως τὰ φτωχὰ μηλοροδάκινα
Σὰν πέφτουν κάτ' ἀπ' τὴ ροδακινιὰ,
Καὶ νὰ μὴν ἔχουν, τὰ καϊμένα, γιὰ σημάδι τους
Καὶ νὰ μὴν ἔχουν μιὰ δαγκαματιά...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

—ΚΑΠΙΤΩΛΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑΡΠΗΪΑ

ΑΝΕΒΗΚΕ καὶ δεύτερη φορὰ ὁ κ. Μερκούρης στὸ Καπιτώλιο. Καὶ τὴν φορὰν αὐτήν, πανηγυρικώτερα καὶ ἡρωικώτερα, τσαλαπατῶντας τὶς συκοφαντικὲς μπουρμπουλίθρες καὶ κατακεραυνόνωντας μὲ τὴν ρομφαία του—μὲ τὴν ρομφαία ποῦ τοῦ ἐχάρισε ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐκτίμησι τοῦ λαοῦ—τοὺς σαλτιπάγκους ἀντιπάλους του καὶ τοὺς ξαναμωραμένους ὑποστηρικτάς τους.

Ἀνέβηκε καὶ πάλι στὸ Καπιτώλιο. Καὶ τάξιζε νὰνεβῇ. Γιατὶ ἐδούλεψε, ὅσο ἠμπόρεσε νὰ δουλέψῃ· Γιατὶ κατέκτησε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐκτίμησι τοῦ λαοῦ μὲ τὴ δουλειὰ καὶ μὲ τὴ δραστηριότητα, κι' ὄχι μὲ φουσκωμένα λόγια καὶ μὲ ὑποσχέσεις παχειές. Αὐτὸ εἶνε ὅλο τὸ μυστικὸ τοῦ θριάμβου του.

Κατώρθωσε ἀκόμα καὶ τάλλο: Νὰ χειραφετήσῃ τὸν Δῆμο ἀπὸ τὴν πολιτική, ἀφοῦ ἐνίκησε μόνος του, μὲ τὸ σπαθί του, χωρὶς καμμιὰ πολιτικὴ ὑποστήριξι, πολεμούμενος λυσσασμένα κι' ἀπὸ τὸν ἐν ἐνεργείᾳ πρωθυπουργὸν κι' ἀπὸ τὸν ἐλλοχεύοντα λέοντα τῆς ὁδοῦ τῆς 1' Σεπτεμβρίου.

ΝΙΚΗΤΗΣ καὶ τροπαιοῦχος ὁ κ. Μερκούρης, ἀποστομώνει σήμερα τοὺς συκοφάντες του μὲ τὶς χιλιάδες τῶν ψήφων ποῦ πῆρε παραπάνω ἀπὸ τὸν ἀντίπαλόν του, μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ λαοῦ, τὴν ὁποίαν οἱ συκοφαντίες τους ἐπύκνωσαν τριγύρω του.

Ἡ νίκη του ὅμως, Καπὴν δὲν εἶνε γι' αὐτόν. Τὸ ξέρει πολὺ καλά. Καθὼς ξέρει πῶς κ' οἱ ροδοδάφνες ποῦ τοῦ ἔστρωσαν νάναπαυθῇ, ἄρχισαν ἀπὸ τὴν ἄλλη 'μέρα τῆς ἐκλογῆς νὰ τοῦ γίνουνται ἀγκάθια καὶ νὰ τοῦ ματώνουν τὸ κορμὶ καὶ νὰ τοῦ θυμίζουν κάθε στιγμὴ πῶς ἐδεκαπλασιασθήκανε οἱ ὑποχρεώσεις ποῦ ἀνέλαβε ἀπέναντι τῆς πόλεως ποῦ τὸν ἐδιάλεξε γιὰ ἄρχοντά της, ἀπέναντι τῶν πολιτῶν ποῦ τοῦ ἐμπιστευθήκανε καὶ δεύτερη φορὰ τὰ ὄνειρά τους καὶ τὴ λαχτάρα τους γιὰ τὴν ὡραία καὶ ἱερὰ πόλι, ποῦ ἔχουν τὸ εὐτύχημα νὰ κατοικοῦν.

Χρειάζεται δουλειά, καὶ ἡ δουλειὰ τὸν Δήμαρχό μας δὲν τὸν τρομάζει. Εἶνε γενημένος γι' αὐτήν. Εἶνε ρτειασμένος νὰ παλεύῃ μὲ τὴν ἀντίδρασι καὶ νὰ νικᾷ τὰ ἐμπόδια. Εἶνε ἀπὸ τοὺς ἀτσαλένιους ἐκείνους ποῦ πάντα μπροστὰ τραβᾶνε κι' αὐτὸ γιὰ σύμβολο τῆς ζωῆς τους ἔχουνε.

ΦΟΒΟΣ λοιπὸν κανένας ἀπ' αὐτὴν τὴν μεριὰ δὲν ὑπάρχει. Θὰ δουλέψῃ, κι' ὅταν περάσουν μὲ τὸ καλὸ τὰ τέσσαρα χρόνια τῆς καινούργιας Δημαρχίας του, θᾶχῃ νὰ δείξῃ δουλειὰ ποῦ μόνη αὐτὴ θᾶνε ἱκανὴ νὰ γκρεμίσῃ ὅλες τὶς καινούργιες συκοφαντίες κι' ὅλα τὰ καινούργια ἐπιμπαλκόνια μπουρμπουλιθροκοπήματα καὶ Μιλτιαδολογήματα.

Ἕνας μόνο φόβος ὑπάρχει. Νὰ μὴ παρασυρθῇ καὶ πάλι ἀπὸ τὸ μεθύσι τῆς ἐπιτυχίας καὶ νὰ μὴ ζητήσῃ νὰ δράσῃ καὶ πάλι ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο του.

Ἀλλὰ κι' αὐτὸ ἔχουμε πεποίθησι πῶς θὰ τἀποφύγῃ, ἀφοῦ εἶνε ἔξυπνος ἄνθρωπος κι' ἀφοῦ εἶδε τόσο ξάστερα τὸν περασμένο Νοέμβριο πῶς σιμὰ στὸ Καπιτώλιο χάσκει κι' ὁ ἐγκρεμὸς τῆς Ταρπηΐας πέτρας καὶ πῶς ὅσο εὔκολα ὁ λαὸς ἐκεῖνος σ' ἀνεβάζει τόσο ψηλά, τόσο εὔκολα σὲ γκρεμίζει καὶ στὸ βάραθρο μὲ τὰ ἴδια τὰ χέρια του.

Ὁ Λαὸς Δήμαρχόν του τὸν ἔβγαλε, καὶ Δήμαρχός του πρέπει νὰ μείνῃ, γιὰ νᾶνε πάντα στὸ Καπιτώλιο.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΣ ΠΑΝΑΜΑΣ ΤΗΣ ,ΑΛΚΗΣΤΙΔΟΣ'

Η ΜΕΛΑΝΗ ΚΑΙ ΑΔΙΑΝΤΡΟΠΗ ΒΙΒΛΟΣ

(Συνέχειὰ ἀπὸ τὸ φύλλο 59)

«... ὀφείλει νὰ γίνῃ γνωστὸν ὅτι ὁ Ἠλίας Βουτιερίδης τυγχάνων ὑπάλληλος τοῦ κ. Χρηστομάνου, ἔγραψε καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ μικρὰ μέρη τοῦ χειρογράφου τῆς μεταφράσεως. ἥτις ἐγένετο παρὰ τοῦ κ. Χρηστομάνου ἐπευσμένως..»

(Ἀπὸ τὴν δήλωσι τῆς Ν. Σκηνῆς)

«Ἀστραπὴ» 2 Σεπτέμβριου 1903

Ἀριθ. 4

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ κ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ

(Ἀπὸ τὴν «Ἑστία» τῆς 9 Σεπτεμβρίου)

Κύριε Διευθυντὰ

Ὁ κ. Δ. Ταγκόπουλος, διευθυντὴς τοῦ «Νουμᾶ» μοῦ κάμνει τὴν τιμὴν νὰ μὲ καλέσῃ μάρτυρα εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς «Ἀλκήστιδος». Εὐαρεστηθῆτε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ δεχθῆτε τὴν μαρτυρικὴν κατάθεσίν μου:

Τὴν νύκτα τῆς Παρασκευῆς 29 Αὐγούστου, εἰς τὸν φιλικὸν κύκλον, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ἡ σήμερον δημοσιευθεῖσα ἐπιστολή του, ὁ κ. Ταγκόπουλος πρῶτος ἀνήγγειλεν ὅτι εἰς τὸν «Νουμᾶν» τῆς Κυριακῆς θἀναγνώσωμεν ὅτι ἡ μετάφρασις τῆς «Ἀλκήστιδος» δὲν ἔγινεν ἀπὸ τὸν κ. Κ. Χρηστομᾶνον, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν κ. Η. Βουτιερίδην.

Κατόπιν τῆς ἀναγγελίας του ταύτης, εἶπα ἐγὼ ὅτι ἡ εἰρημένη μετάφρασις δὲν ἔγινεν ὁλόκληρος

οὔτε ἀπὸ τὸν μὲν οὔτε ἀπὸ τὸν δέ, ἀλλ' ὅτι ἂν τὸ πρόγραμμα τῶν παραστάσεών της ἦτο φιλάληθες, ἔπρεπε νὰ γράφῃ: «μετάφρασις Βουτιερίδου, Χρηστομάνου καὶ ἄλλων λογίων» τηρουμένης ὡς πρὸς τοὺς δύο κυρίως μεταφραστάς της, τῆς ἄνω τάξεως τῶν ὀνομάτων καὶ λόγῳ προτεραιότητος τῆς ἐργασίας των, καὶ λόγῳ ἀλφαβητικῆς σειρᾶς τῶν ἐπωνύμων των. Ἔτσι τοὐλάχιστον γίνεται εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἐξήγησα δὲ τὸ διατί εἰς τὸν κ. Ταγκόπουλον καὶ ἀκριβολογώτερον ἐπαναλαμβάνω ἐδῶ ὅτι:

Α'. Κατὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1901, εἰς τὸν κύκλον τῶν ἑταίρων καὶ μυστῶν τῆς «Ν. Σκηνῆς» ἦτο γνωστὸν ὅτι ὁ κ. Βουτιερίδης μετέφραζε τὴν «Ἄλκηστιν» καὶ τὴν μετέφραζε «λαμπρά, λαμπρὰ»—ὅπως ἔλεγεν ὁ κ. Χρηστομάνος.

Τόσον δὲ ὁ κ. Βουτιερίδης ἦτο ἀπασχολημένος μὲ τὴν μετάφρασιν, ὥστε τὸν ἀνεπλήρωνα ἐγὼ ὁ ὑποφαινόμενος εἰς τὰ καθήκοντα γραμματέως τοῦ διοικοῦντος ἐφόρου τῆς «Ν. Σκηνῆς», ἀμισθὶ μὲν ἀπὸ τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Σεπτεμβρίου, ἐμμίσθως δὲ ἀπὸ τῆς 22 Ὀκτωβρίου, ὅτε ὁ κ. Βουτιερίδης, παρῃτήθη ὁριστικῶς τῶν καθηκόντων ἐκείνων.

Β'. Ἐπανειλημμένως μετέβην κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ κ. Βουτιερίδου, ζητῶν ἀπὸ αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἐφόρου τὰ χειρόγραφα τῆς «Ἀλκήστιδος» καὶ πληροφορίας πότε θὰ εἶνε τελειωμένη ἡ μετάφρασις. Ἐγὼ παρελαβον καὶ ἔφερα εἰς τὸν κ. Ἔφορον τὸ μέρος τῆς μεταφράσεως τὸ ἀρχίζον ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὴν πρώτην πρᾶξιν καὶ λῆγον (ἂν ἐνθυμοῦμαι καλῶς) μὲ τοὺς θρήνους τοῦ Ἀδμήτου εἰς τὴν γ'. Τὸ ἀρχικὸν χειρόγραφον τῆς ἀρχῆς τοῦ δράματος εἶχεν ἄλλον γραφικὸν χαρακτῆρα. Ὑποθέτω ὅτι αὐτὸ ὑπηγορεύθη εἰς τὸν κ. Λέοντα ὑπὸ τοῦ κ. Χρηστομάνου.

Γ'. Ὅταν ὁριστικῶς παρῃτήθη ὁ κ. Βουτιερίδης, παρεκλήθην ἐγὼ ὑπὸ τοῦ κ. Ἐφόρου ἀνεξαρτήτως τῶν καθηκόντων μου ὡς ἐμμίσθου γραμματέως του πλέον, νὰ τὸν βοηθήσω (τὸν κ. Ἔφορον) φιλικῶς εἰς τὴν συμπλήρωσιν καὶ τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐπεξεργασίαν τῆς μεταφράσεως.

Καὶ τὸ ἔκαμα ξενυκτῶντας κυριολεκτικῶς μαζῆ του εἰς τὸ γραφεῖόν του. Πῶς ἐγένετο ἡ ἐργασία αὐτή, μαρτυρεῖ τὸ ἐπεισόδιον τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ κ. Ταγκόπουλος. Προσθέτω ὅτι συχνά, κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν ἐκείνην, μοῦ ἐξέφυγεν ἀπὸ τὰ χείλη ἡ φράσις «Μπράβο τοῦ Βουτιερίδη» καὶ δὲν διεμαρτύρετο ὁ κ. Ἔφορος, καὶ ὅτι συχνὰ ἐπίσης ὁ κ. Ἔφορος ἀνεφώνησε «Χμ! τὸ κτῆνος ὁ Βουτιερίδης!» καὶ εὐλαβῶς διεμαρτυρόμην ἐγώ.

Δ'. Πρὸς ταχυτέραν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐργασίας, ἐδώσαμεν εἰς τὸν ἄλλοτε ἐπιτυχῶς μεταφράσαντα ἀποσπάσματα τοῦ «Ἱππολύτου» κ. Μανῆν νὰ μεταφράσῃ τὸ τελευταῖον ἐπεισόδιον τῆς «Ἀλκήστιδος». Ἀλλ' ἡ μετάφρασις τοῦ κ. Μανῆ, ὡς λίαν ἐλευθέρα, ἐλήφθη μὲν ὑπ' ὄψιν, μετεβλήθη ὅμως παραπολὺ κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν.

Ε'. Κατὰ τὰς 12 ἕως τὰς 15 Νοεμβρίου ἐπερατώθη οὕτω ἡ μετάφρασις τῆς «Ἀλκήστιδος», ἡ ἀκουσθεῖσα ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ «Βαριετὲ» τὴν ἀλησμόνητον ἑσπέραν τῆς 22 Νοεμβρίου. Μοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσιν, ὅταν συνετάσσετο τὸ πρόγραμμα τῆς πρώτης παραστάσεως καὶ ἠρώτησα τὸν κ. Ἔφορον πῶς θὰ ἐτίθεντο τὰ ὀνόματα τῶν μεταφραστῶν κ. κ. Βουτιερίδου καὶ Χρηστομάνου· ἡ ἀπάντησίς του:

— Μόνον τὸ ἰδικόν μου ὄνομα θὰ μπῇ.

— Μά... ἡ μετάφρασις τοῦ Βουτιερίδου;

— Δὲν τὴν ἔκαμε αὐτός. Ἐγὼ τὴν ὑπηγόρευσα...

Ὁ κ. Βουτιερίδης ἄφησε καὶ ἐπέρασαν δύο χρόνια διὰ νὰ ἐκμυστηρευθῇ ὅτι ὁπωσδήποτε συνεργάσθη εἰς τὴν μετάφρασιν. Ἀληθῶς δὲν εἶχαν τότε οἱ ἀφοσιωθέντες εἰς τὴν ἰδέαν τῆς «Ν. Σκηνῆς» καμμίαν ἄλλην φιλοδοξίαν παρὰ νὰ ἴδοῦν πραγματοποιουμένας τὰς ὡραίας ἐπαγγελίας τῶν ἱδρυτῶν αὐτῆς, καὶ ὅταν ἀκόμη οὗτοι ἀπέμειναν ἕνας.

Ἀλλὰ σήμερον;—Σήμερον, παρακαλῶ διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον τὸν «Νουμᾶ» νὰ μὴ λησμονήσῃ ὅτι τοὐλάχιστον ὁ ὑποφαινόμενος, μεταφράζων τὴν «Λοκαντιέραν» καὶ τὰς ἄλλας μεταφράσεις, δὲν τὰς ὑπηγόρευσα εἰς ἄλλον, οὔτε ἔφορον, οὔτε ἐπόπτην, οὔτε ἑταῖρον, οὔτε μύστην.

Ἀθῆναι 6 Σεπτεμβρίου 1903.

Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

Ἀριθ. 5

Β' ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ κ. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

κ. Δ. Π. Ταγκόπουλο διευθυντὴ τοῦ «Νουμᾶ»

Φίλε μου,

Ἀπαντῶ στὸ σημερινό σου γράμμα, ἂν καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ κ. Ν. Πορριώτη ποὺ δημοσιεύτηκε στὴν χτεσινὴ «Ἑστία» καὶ ποὺ τόσο ξάστερα καὶ τόσο στρογγυλὰ τὰ λέει τὰ πράματα, μποροῦσα καὶ νὰ μὴν ἀπαντήσω, χωρὶς νὰ κερδίσει ὁ κ. Χρηστομάνος τίποτα.

Μ' ἐρωτᾷς πῶς καὶ γιατί ἔγραψα τὸ γράμμα ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ «Ἄστυ» καὶ ποὺ ὁμολογοῦσα πῶς ὁ κ. Χρηστομάνος μετέφρασε μοναχός του τὴν «Ἀλκηστι». Νὰ σοῦ πῶ: Πρὶν δημοσιευτεῖ ἡ πολύκροτη δήλωση τῆς Ν. Σκηνῆς, ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε ὁ κ. Μαρκέλλος, σταλμένος ἀπὸ τὸν κ. Χρηστομάνο, καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ τοῦ δώσω ἕνα γράμμα ποὺ νὰ φανερώνω πῶς δὲν ἔχω νὰ κάνω τίποτα μὲ τοῦ ἔργου τὴν μετάφραση. Μὲ παρακάλεσε ἀκόμα νὰ περάσω ἀπὸ τὸ γραφεῖο τῆς Ν. Σκηνῆς ποὺ θέλει νὰ μὲ ἰδεῖ καὶ νὰ μοῦ μιλήσει ὁ κ. Χρηστομάνος. Ἂν καὶ εἶχα πολλὲς σκοτοῦρες τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες στὸ κεφάλι μου, πέρασα ἀπὸ τὴν Ν. Σκηνή, εἶδα τὸν κ. Χρηστομάνο, τοὺς ἔδωσα τὸ γράμμα ποὺ μοῦ ζήτησαν καὶ καθὼς μοῦ τὸ ζήτησαν, κ' ἔφυγα εὐχαριστημένος ποὺ ἔδινα τέλος σὲ μιὰ ὑπόθεση, γιὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐπιθυμοῦσα νὰ γίνει ποτὲς κανένας λόγος. Τὴν ἄλλη μέρα διάβασα στὴν «Ἀστραπὴ» τὴν δήλωση τῆς Ν. Σκηνῆς καὶ τὴν ἄλλη, τὴν παραπάνω, εἶδα δημοσιευμένο στὸ «Ἄστυ» τὸ δικό μου τὸ γράμμα.

Τ' ἤθελες νὰ κάνω; Νὰ βγῶ καὶ νὰ φωνάξω πῶς ἡ Ν. Σκηνὴ δὲν θὰ δημοσίευε ποτὲ τὴν δήλωση ποὺ δημοσίεψε, ἂν δὲν εἶχε ὁ κ. Χρηστομάνος τὸ γράμμα μου στὰ χέρια του;

Εὐτυχῶς ὁ κ. Πορριώτης μ' ἀπάλλαξε ἀπ' αὐτὸν τὸν κόπο.

Ἀθήνα, 10 Σεπτεμβρίου 1903

Δικός σου

ΠΑΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

Ἀριθ. 6

ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΨΕΥΤΟΜΑΝΟΣ

(Ἀπὸ τὸ «Ἄστυ» τῆς 11 Σεπτεμβρίου)

Χθὲς τὸ ἑσπέρας ὅλως τυχαίως συναντήσαντες τὸν κ. Χρηστομάνον ἠρωτήσαμεν αὐτὸν περὶ τοῦ φλέγοντος ζητήματος τῆς «Ἀλκήστιδος», τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναστατώσει κατ' αὐτὰς τοὺς λογίους μας. Ὁ κ. Χρηστομάνος εὐηρεστήθη νὰ μᾶς εἴπῃ τὰ ἑξῆς:

— Ὅλον αὐτὸ τὸ διπλωματικὸν ἐπεισόδιον τῆς «Ἀλκήστιδος», ὅπως προσφυῶς ἐκλήθη, μὲ ἄφησεν ὡς τώρα ἀρκετὰ ψυχρόν, ὥστε νὰ μὴ ἀπαντήσω ὁ ἴδιος. Χθὲς ὅμως ἐδημοσίευσεν ὁ κ. Πορριώτης εἰς τὴν «Ἑστίαν» μίαν πανταχοῦσαν γεμάτην ψευ-

---

ΑΛΕΞ. ΠΑΝΤΑΖΗ

ΜΑΛΛΙΑΡΟΣ ΚΑΙ ΜΑΛΛΙΑΡΟΙ

Ἂν τυχὸν βρίσκουνταν κανένας νὰ τοῦ ἀραδιάση τοῦ κ. Καθαρολογᾶ, ὄχι μονάχα γνῶμες δικῶν μας ἢ ξένων, μὰ καὶ χεροπιαστά, θεοφάνερα ἐπιχειρήματα, ποὺ νὰ δείχνουν πόσο εὔκολα χρεμίζουνται οἱ θεωρίες του, πάλ τοὔλεγε· «Αὐτὰ δὲν εἶνε ἐπιχειρήματα, αὐτὰ εἶνε τίποτα. Ὅσο κι ἂν θέλης νὰ ρίξῃς τὴ γνώμη μου, δὲν τὸ καταφέρνεις. Τίποτα· τίποτα. Τρικυμία ἐν ποτηρίῳ ὕδατος».

Σώνει καὶ καλὰ μᾶς κουπανοῦσε ὑψηλὰς ἰδέας εἰς ὑψηλὴν γλῶσσαν, νομίζοντας πῶς," ὑψηλὴ γλῶσσα ν, κάποια ἄλλη ἀπὸ τὴ μιλουμένη, μὲ ἄλλα γλωσσικὰ στοιχεῖα, καὶ φωνάζοντας πῶς οἱ μαλλιαροὶ (μαζὶ κι ὁ Σολωμὸς εἶνε στραγγαλισταὶ τῆς ἰδέας(;).

Ὅτι κι ἂν τοὔλεγες τοῦ κ. αὐτοῦ, αὐτὸς ἤξερε τὸ δικό του· καὶ τὸ δικό του μονάχα νόμιζε γιὰ σωστό. Κουτὸς δὲν εἶταν ὁ κ. καθαρολογᾶς, κι ὅμως κουτὸς φαίνουνταν μὲ τὸν ἐγωϊσμό του καὶ τὸ πεῖσμα του. Καλὸς ποιητής, κατὰ τὴ γνώμη του, εἶνε κεῖνος ποὺ γράφει εἰς ὑψηλὴν γλῶσσαν δηλ. στὴν καθαρεύουσα (!), καὶ μεταχειρίζεται λέξες ὑψηλὰς π. χ. ἐνερόχρως, χρέμμα, νέρτερα κ. ἄ. δηλ. γράφει γλώσσα «ἧς τὸ ἄφθιτον κάλλος καὶ τὴν δύναμιν μέχρι διαστροφῆς τινὲς τῶν παρ' ἡμῖν λογίων παρεγνώρισαν». (Δ. Ἀναστασόπουλος. Κριτικὰ Δοκίμια). Μ' ἄλλα λόγια ἕνας καλὸς ποιητής, γιὰ τὸν κ. καθαρολογᾶ, εἶνε κεῖνος ποὺ γράφει:

Ἐμπρὸς αἱ στύγιαι ἐκβράσεις τῶν νερτέρων,
ὀστᾶ καὶ σκώληκες, φαγέδαινα καὶ σῆψις,
παραφροσύνη, ἔγκλημα, ἀρὰ καὶ τύψις,
ἕλκη, πανώλεις, κοπετοί, βρυγμοὶ καὶ θλίψεις,
ἡ πελιδνὴ φθορά, τὸ ἄλγος τὸ ἀσπαίρον.

Νὰ ποιητὴς μὲ «Ἄλγη ἀσπαίρονται!», ὄχι «μαλλιαρός».

Νὰ ποιητὴς ποὺ «ἡ εἰρωνεία πικρὰ διαστέλλει πολλάκις τὰ χείλη του, σαρδώνιος πολλάκις ὁ γέλως δονεῖ αὐτὸν σύσσωμον, ἐνῶ ἀγανακτήσεως φρίκη, ἐσχάτη αὕτη κατὰ τῆς θείας δικαιοσύνης κραυγή, βρυχᾶται ἔντονος ἐντὸς τοῦ βρέμοντος στήθους του».

Νὰ ποιητὴς ποὺ εἶνε λογιῶ-λογιῶ δηλ. ρεμβώδης, ὀνειροπόλος, πλήρης ἀναμνήσεων φαιδρῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπελπις, ἀπογοητευμένος, σκυθρός», «ἔχει νεφελώδη τὴν καρδίαν, σκεπτικὸν τὸν νοῦν, τὴν ψυχὴν ταραχώδη, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος συναισθημάτων παραχθέντων κατόπιν διαψεύσεως ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν, ἐκσπᾶται εἰς μελαγχόλους καὶ ζοφερὰς σκέψεις». (Κριτικὰ Δοκίμια).

Νὰ λοιπὸν κ' ἕνας ποιητής, μὲ τόσα καὶ τόσα ἐπίθετα ποὺ γράφει εἰς γλῶσσαν ὑψηλὴν. Αὐτὸς εἶνε ποιητής, γιὰ τὸν κ. καθαρολογᾶ. Κ' ἔτσι ἐμεῖς ποὺ δὲ νοιώθουμε ἀπὸ ὑψηλὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἂς χάσκουμε σὰν τοὺς ἀγράμματους μπροστὰ στὸ ὑψηλὰ ἔργα, τὰ ρεμβώδη κ.τ.λ. Ἂς χορταίνουμε μὲ ἀέρα, σὰν τ' ἀρνάκια τ' ἀνήξερα ποὺ γυρίζουν ἀπὸ τὴ βοσκὴ χορτάτα ἀπὸ ἀέρα, καθὼς τὰ λέει ἡ Βεατρίκη στὸν Ντάντε:

Si che pecorelle, che non sanno,
tornan dal pasco pasciute di vento
(Dante. Parad. XXIX.)

Μπορεῖ ἕνας ποιητὴς νὰ φαίνεται δύσκολος σὲ μερικοὺς ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν στὴ φαντασία, μὰ γιατί νὰ φαίνεται σκοτεινὸς στοὺς πιὸ πολλοὺς γιὰ τὴ γλώσσα τους; Ἔξυπνους ἀνθρώπους μπορεῖ νὰ βρῇ κανεὶς πιὸ εὔκολα, παρὰ νὰ τύχῃ λίγους σοφούς, γνώστας τῆς ἀρχαίας, τῆς προγονικῆς ἢ προπατορικῆς, ἢ καὶ τῆς

τιές, τὰς ὁποίας φαίνεται ἐσυνείθισεν ἀπὸ τὰς μεταφράσεις ρωμαντικῶν ἐπιφυλλίδων, εἰς τὰς ὁποίας ἐπιτυγχάνει. Περὶ τῆς μεταφράσεως τῆς «Ἀλκήστιδος» δὲν ἔχω ἢ δύο λέξεις νὰ εἴπω:

Περισσότερον ἀπὸ τὸ ἥμισυ τῆς μεταφράσεως εἶνε γραμμένον καὶ διορθωμένον ἀπὸ τὸ χέρι μου καὶ ἀντιγεγραμμένον εἰς τὸ καθαρὸν καθ' ὑπαγόρευσίν μου ἀπὸ τὸν κ. Ποριώτην ὡς ἄπλοῦν γραφειᾶν· ἄλλο μικρὸ μέρος ἐγράφη καθ' ὑπαγόρευσίν μου ὑπὸ τοῦ μύστου Λέοντος· τὸ ὑπόλοιπον ὑπηγόρευσα πρὸς τὸν κ. Ποριώτην, ὁ ὁποῖος ξενυχτοῦσε ἀληθῶς παρ' ἐμοί, διότι ἐπερίμενε μὲ τὴν πέννα εἰς τὸ χέρι μέχρις οὗ εὕρω τὰς καταλλήλους ἐκφράσεις καὶ δὲν ἐτόλμα βεβαίως νὰ μὲ βοηθήσῃ διὰ τῆς συνεργασίας του ἐκ φόβου μὴν ἀκούσῃ τὴν φράσιν, ἣν ψευδῶς ἀποδίδει λεχθεῖσαν περὶ τοῦ κ. Βουτιερίδου. Τὸ μέρος τὸ ὁποῖον φέρει τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα τοῦ κ. Βουτιερίδου, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπηγορεύθη, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐγράφη ὑπ' αὐτοῦ ὡς δοκίμιον, ἄνευ ἀξιώσεως νὰ περιληφθῇ ὡς εἶχεν, εἰς τὴν μετάφρασιν, καὶ μετεβλήθη ἔπειτα παρ' ἐμοῦ. ὥστε δὲν δύναται πλέον νὰ θεωρηθῇ μετάφρασις ἄλλου· τὰ διάμεσα χορικὰ τοῦ μέρους αὐτοῦ συνεπληροῦντο πάλιν παρ' ἐμοῦ καθ' ὑπαγόρευσιν πρὸς τὸν κ. Ποριώτην.

Αἱ περὶ προτεραιότητος καὶ μεταφραστικοῦ τίτλου μωρολογίαι καταπίπτουν ἀφ' ἑαυτῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Βουτιερίδου, ὁμολογοῦντος ὅτι τῇ ἐντολῇ μου μετέφρασε μικρὸν μέρος, μεταβληθὲν εἶτα παρ' ἐμοῦ καὶ ὅτι οὐδέποτε ἐφιλοδόξησεν ἐπὶ τῆς ἐντελῶς ἰδικῆς μου μεταφράσεως. Τὰ εἰς χεῖράς μου χειρόγραφα ἀποτελοῦν τὴν καλλιτέραν διάψευσιν τοῦ «γραφειᾶ» ὁ ὁποῖος ἐφιλοδόξησε νὰ γίνῃ λόγιος καὶ συνεργάτης μου. Ἡ ὅλη μετάφρασις τῆς «Ἀλκήστιδος» εἶνε τόσον μονοκόμματος καὶ τόσον χαρακτηριστικῶς ἰδική μου, ὥστε κανεὶς νὰ μὴν ἀμφιβάλλῃ, ὅτι εἶνε ἔργον ἑνὸς καὶ μόνου καὶ βεβαίως ὄχι τοῦ κ. Ποριώτου.

Ὁ καϋμένος ὁ γραφειᾶς εἶνε ἔξω φρενῶν διότι δὲν δέχομαι πλέον μεταφράσεις του, διότι ἀπεδείχθη ὅλως ἀδαὴς τῆς γλώσσης τὴν ὁποίαν ζητῶ, ὡς κατασκευαστὴς μαργαριτῶν, διότι αἱ μεταφράσειθ του τοῦ «Ἀριστεροῦ χεριοῦ» καὶ τῆς «Λοκαντιέρας» παίζονται διορθωμέναι ὑπ' ἐμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ἄνευ ποσοστῶν κτλ.

Ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀναφέρω τὴν συνεργτσίαν τοῦ Ποριώτου εἰς τὸν τίτλον τῆς μεταφράσεως τῆς «Ἀλκήστιδος» θὰ ἔθετα ἀντὶ «διαφόρων λογίων», ὡς προτείνει αὐτός, τὰς λέξεις «ἑνὸς ἀλόγου».

Καὶ μὲ τὴν φράσιν ταύτην ὁ κ. Χρηστομάνος κλίνει τὸν φιλιππικόν του τὸν τόσον δίκαιον ἴσως, ἀφοῦ τὰ χειρόγραφα ἅτινα μᾶς ἐπέδειξε μαρτυροῦν ὅτι ὁλόκληρος ἡ μετάφρασις εἶνε καμωμένη ἀπὸ τὸ ἴδιο του χέρι, ἐκτὸς τεμαχίων τινῶν, τὰ ὁποῖα ἐπίσης εἶνε διορθωμένα παρ' αὐτοῦ.

Ἀριθ. 7

ΣΧΟΛΙΑ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

Τὴν ἀνωτέρω συνέντευξι τὴν ἔχει φιλοτεχνήσει ὁ φιλαλήθης κ. Πιέρ Μωρεᾶς, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστόν, δημοσιογραφεῖ καὶ ποιητικογραφεῖ μὲ τὸ ψευδώνυμον Πέτρος Ζητουνιάτης. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ἡμίθεος κ. Πιὲρ μᾶς βεβαιόνει πῶς ὅλη ἡ μετάφρασι εἶνε «καμωμένη ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ χέρι τοῦ κ. Χρηστομάνου» βγάζουμε τὸ καπέλλο μας κ' ἐξακολουθοῦμε τὴν ὁημοτίευσι καὶ τῶν ἄλλων ἐπισήμων κειμένων. Ὁ περιεργότατος αὐτὸς μεταφραστικὸς Παναμᾶς μᾶς φυλάει γιὰ τὸ τέλος καὶ ἄλλα μεγάλα γλέντια.

Ἀριθ. 8.

ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ «ΤΙΜΩΝΑ»

(Πρὸς τὸν κ. Δ. Ταγκόπουλον Διευθυντὴν τοῦ «Νουμᾶ»)

Φίλε κ. Δ. Ταγκόπουλε

Εἰς τὴν προφορικήν ἐρώτησίν σας, ἂν καὶ τὴν μετάφρασιν τοῦ «Τίμωνος» τοῦ Λουκιανοῦ ὑπηγόρευσεν εἰς τὸν κ. Βουτιερίδην ὁ κ. Χρηστομάνος, ὡς διαδίδεται, ἀπαντῶ γραπτῶς παραθέτων ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ εἰρημένου κυρίου, χρονολογουμένης ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.

«Γνωρίζετε» (μοῦ γράφει ὁ εἰρημένος κύριος ζητῶν ἀπὸ ἐμέ, πολὺ ἀργά, σανίδα σωτηρίας διὰ τὴν «Ἄλκηστιν») «ὅτι ὁ Βουτιερίδης, ἀσχέτως πρὸς ὅσας ἄλλας ἀφορμὰς ἔχει νὰ μὲ εὐγνωμονῇ, ὀφείλει εἰς ἐμὲ τὴν μετάφρασίν του τοῦ «Τιμωνος» (ἂν καὶ ἀπέχει αὐτὴ ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν τῆς «Ἀλκήστιδος»), διότι ἀπὸ ἐμὲ ἔμαθεν πῶς καὶ εἰς ποίαν γλῶσσαν καὶ μὲ ποίαν ἁρμονίαν πρέπει νὰ ἀποδίδωνται τὰ ἀρχαῖα κείμενα».

Τὸ μέτρον τῆς καλῆς πίστεως τὸ ὁποῖον ἔδειξεν ὁ περὶ οὗ πρόκειται κ. θεατρώνης μὲ τὴν συνέντευξιν τοῦ «Ἄστεως» μὲ ἀναγκάζει νὰ κάμω χρῆσιν τῆς ἄνω ἰδιωτικῆς ἐπιστολῆς του, διότι πιθανὸν αὔριον νὰ διεκδικήσῃ καὶ ἄλλας μεταφράσεις ὡς ὀφειλομένας εἰς αὐτόν.

Ἀθῆναι, 11 Σεπτεμβρίου 1903

Ὑμέτερος
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

Ἀριθ. 9

ΨΕΥΤΙΑΔΟΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

(Ἀπὸ τὴν «Ἑστίαν» τῆς 13 Σεπτεμβρίου)

Κύριε Διευθυντά

Ὁ κ. Θεατρώνης τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας ὑπηγόρευσεν εἰς μίαν πρωινὴν ἐφημερίδα συνέντευξιν ἐνθυμίζουσαν τὴν φρασεολογίαν τοῦ τελευταίου Γαλλικοῦ του δραματολογίου. Καὶ διὰ μὲν τὸ ζήτημα τῆς «Ἀλκήστιδος» ἀπόκειται εἰς τὸν «Νουμᾶν» ν' ἀπαντήσῃ. Ἐγὼ εἶπα ὅ,τι εἶχα νὰ εἰπῶ. Ἀλλ' ὁ κ. θεατρώνης καυχᾶται συγχρόνως ὅτι δὲν δέχεται μεταφράσεις μου, ὅτι διώρθωσε μεταφράσεις μου καὶ ὅτι δι' αὐτὸ δὲν μοῦ πληρώνει ποσοστά. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πληροφορήσω τὸ νοῆμον κοινόν, τὸ ὁποῖον σήμερα ἔχει ἐπαρκῆ γνῶσιν τῆς ἀξιοπιστίας τοῦ εἰρημένου κυρίου, ὅτι:

Α'. Δι' ἐπιστολῆς μου ἀπὸ 14 Μαΐου ἐ. ἔ. ἀνέθεσα εἰς τὸν λόγιον νέον κ. Κ. Χρηστομάνον νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν εἰρημένον θεατρώνην, μὲ τὸν ὁποῖον δὲν ἤθελα νὰ ἔχω καμμίαν συνάφειαν, ὅτι τοῦ χαρίζω τὰ ποσοστά, τὰ ὁποῖα αὐτὸς σήμερα καυχᾶται ὅτι τρώγει.

Β'. Ἀπὸ τῆς ἄνω χρονολογίας ἐπανειλημμένως παρεκλήθην ὑπ' αὐτοῦ νὰ μεταφράσω διὰ τὸ θέατρόν του Γαλλικὰ σύγχρονα ἔργα, κ' ἐγὼ ἠρνήθην δι' εὐνοήτους λόγους. Ἐπίσης τὴν ἡμέραν τῆς πρώτης τοῦ «Τρίτου», εἰδικώτερον παρεκλήθην μὲ πλείστας δελεαστικὰς ὑποσχέσεις, νὰ συμπληρώσω καὶ νὰ τῷ δώσω τὴν ἡμιτελῆ ἔμμετρον μετάφρασίν μου τοῦ «Ἐρωτικοῦ πείσματος» τοῦ Μολλιέρου, τῆς ὁποίας πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους εἶχεν ἀναγνώσει ὁ εἰρημένος κύριος τὴν α' πρᾶξιν, — ἀλλὰ καὶ πάλιν ἠρνήθην.

Γ'. Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω εἰς τὸ γραφεῖόν σας τὴν ἰδιόγραφόν μου μετάφρασιν τῆς «Λοκαντιέρας» ἥτις ἐπὶ διετίαν ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς Ν. Σκηνῆς, διὰ νὰ κρίνετε περὶ τῶν δῆθεν διορθώσεων. Τὸ χειρόγραφόν μου τοῦ «ἀριστεροῦ χεριοῦ» ἀρνεῖται νὰ μοὶ ἐπιστρέψῃ ὁ εἰρημένος κύριος προφασιζόμενος ὅτι τοῦ τὸ ἔκλεψαν.

Ἀθῆναι 11 Σεπτεμβρίου 1903

Ὑμέτερος
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ψευτικης γλώσσας, τῆς συνθηματικῆς. Γιατί νὰ κρύβουμε τὸ φῶς μὲ σκοτεινὸ μεσαιωνικὸ μαντύα, γιατί νὰ πνίγουμε τὴ ζωὴ μὲς στὸ σέβασμο; Μέσ' ἀπὸ τὰ λόγια, μέσ' ἀπὸ τὴ γλώσσα θὰ προβάλῃ τὸ φῶς ποὺ κλεῖ μέσα του ἕνα ποίημα, π. χ. Καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ ἰδοῦμε φῶς, πολὺ φῶς. Δὲ θέλουμε σκοτάδι, δὲ θέλουμε

ὀλίγο φῶς καὶ μακρινὸ σὲ μέγα σκότος κ' ἔρμο
(Σολωμὸς)

Ἐδῶ ὁ λόγος εἶνε γιὰ τὴ γλώσσα ποὺ θάχῃ ἕνα ποίημα, ἂς ποῦμε· ἡ ἰδέα, ἡ φαντασία κ.τ.ἄ. εἶνε ἄλλο ζήτημα. Μοῦτυχε νὰ διαβάσω σ' ἕνα περιοδικὸ ποῦβγαινε μιὰ φορά, ἕνα γράμμα τοῦ Βηλαρᾶ γιὰ τὴ Γλώσσα. Ἐκεῖ λέει ὁ σοφὸς αὐτὸς ἄνθρωπος πολλὰ καλά, καὶ μὲς στἄλλα τ' ἀκόλουθα· «Δὲν μπορῶ νὰ χωνέψω τοὺς Μακαρονιστάδες μὲ τὲς ἑλληνικοῦρες τους, λέγω γιὰ κείνους, ὁποῦ χωρὶς νὰ ξέρουν καθὼς πρέπει τὰ Ἑλληνικά, θέλουν νὰ παραλογοῦν καὶ νὰ μὴν καταλαβαίνουν οἱ ἴδιοι τί λέν. Εἰδὲ γιὰ τοὺς ἀληθινὰ προκομμένους, ὁποῦ καὶ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ καὶ ξένες γλῶσσες εἶνε στολισμένοι καὶ προικισμένοι μ' ἐπιστῆμες καὶ φιλοσοφία, ἔχω ὅλο τὸ σέβας καὶ τὴν ὑπόληψη, ὁποῦ πρέπει νὰ τοὺς χρωστοῦμε. Μόν' ἤθελα ἂν ἐδυνόμουν νὰ τοὺς καταπείσω νὰ μὴν ἀψυχοῦν τὴ μάθηση καὶ προκοπή τους σ' ἐκείνους, ὁποῦ ἔχουν μεγαλώτατη χρεία κι ἀνάγκη νὰ φωτισθοῦν. Γιατί τί ἀποτελοῦν νὰ εἶνε σὰν οἱ ἱερῆδες τῆς Αἰγύπτος, ὁποῦ ἔκρυβαν ὅσα ἤξεραν μὲ τὸ σκοτεινὸ σύγνεφο τῶν ἱερογλυφικῶν τους κι' ὀνομάζονταν σοφοὶ καὶ προκομμένοι χωρὶς νὰ ὠφελήσουν κανένα; Ἀχ! νὰ ἤθελαν ν' ἀφήσουν τὲς σκουριασμένες παλιοϊδέες, ὁποῦ παιδιοῦθε ἀπόχτησαν σ' τὰ ψωρόσκολά μας, καὶ νὰ ἐπιχειριστοῦν νὰ διορθώσουν ἀληθινὰ τὴ γλῶσσα τοῦ καιροῦ μας! Πόσο ὄφελος, πόσος ἔπαινος!» Αὐτὰ εἶνε στὸ γράμμα τοῦ Βηλαρᾶ, ποῦδωσε ὁ κ. Βλαχογιάννης στὸ «Διόνυσο» γιὰ νὰ δημοσιευτῇ, κι ὁ «Διόνυσος» τὸ δημοσίεψε, ἀλλάζοντος «τὸ ἰδιόρρυθμο ὀρθογραφικὸ σύστημα τοῦ Βηλαρᾶ χάριν εὐκολίας τοῦ ἀναγνώστου». Πόσες φορὲς δὲν τυχαίνει σὲ μερικῶν δικῶν μας ἔργα νὰ βλέπουμε τὸ φῶς μὲς ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ σύγνεφο τῶν ἱερογλυφικῶν, ἂν καὶ ὁ Krumbacher βρίσκει πῶς φιλολογικὸ ἔργο καλὸ μόνο στὴν ἁπλή μας γλώσσα μπορεῖ νὰ βρούμε, ἀφοῦ στὴ φιλολογία ἡ κ. καθαρεύουσα ἔκανε, καθὼς λέει, «φιάσκο». Ἔπεσε ὄξω. νὰ ποῦμε; Πόσες καταστροφὲς δὲν ἔχουν φέρει αὐτὰ τὰ φοβερὰ μάγγανα τῆς καθαρεύουσας; Ποσοι χάνουνται μὲς τὴν καθαρεύουσα ποῦ, «ὡς ἦταν ἀπ' ἀρχῆς στερημένη πνευματικῆς ζωῆς, πάσχει πρόωρον γῆρας, καὶ ἤδη σέρνει ζωντόνεκρον ὕπαξιν» καὶ παραγνωρίζουν ἄδικα καὶ παράλογα γλώσσα ἀληθινή, γλώσσα τέλεια, ἀναγνωρισμένη ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη, γλώσσα «ὅπου εὑρίσκουνται στίχοι καλλιτεχνικώτατοι» γλώσσα «εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔβαλεν ὅλην τὴν ψυχήν του, ἐξεθύμανε τὰ βαθύτερα καὶ εὐγενέστερα αἰσθήματά του, τοὺς ὑψηλοτέρους πόθους του». (Πολυλᾶς)

Ἂν ὁ κ. καθαρολογᾶς ἤθελε γλώσσα ὑψηλήν, γιατί τάχα νὰ μὴν παραδεχτοῦμε πῶς, μπροστὰ στὴν καθαρεύουσα, στηλώνεται ἡ ἀληθινὴ ἐθνική μας «ὑψηλὴ καὶ κοινή»;

Ἕνα ζήτημα λυμένο πιὰ ἀπὸ τὸ παραγωγικό μας πνεῦμα εἶνε καὶ τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας. Ἂς κοπιάσῃ ὁ κ. καθαρολόγιος—ἂς τοῦ ἀλλάξουμε λιγάκι τ' ὄνομα—νὰ μᾶς βρῇ κατιτὶς μὲ ζωὴ καὶ μ' ἀληθινὴ τέχνη, ποῦ νἆναι γραμμένο στὴν καθαρεύουσα. Μὰ νὰ σκάσῃ, τίποτα τῆς προκοπῆς δὲ θὰ βρῇ. Δὲ θὰ βρῇ π. χ. ἕνα διήγημα σὰν τοῦ Καρκαβίτσα, νὰ μὴν ποῦμε γιὰ ποιήματα—γιοτί εἶνε ντροπῆς νὰ βάζουμε πλάϊ-πλάϊ Ποίημα καὶ . . . καθαρεύουσα. Κ' ἐπειδὴς εἴπαμε γιὰ τὸν Καρκαβίτσα,—καθὼς μπορούσαμε νὰ ποῦμε καὶ γιὰ μερικοὺς ἄλλους—ἂς πάρουμε στὴν τύχη ὁποιο κομμάτι θέλουμε ἀπὸ τὰ «Λόγια τῆς Πλώρης», π. χ., κι ἂς προσπαθήσουμ' ὅσο θέλουμε, νὰ βροῦμε ἕνα ποῦ νὰ τοῦ ἀξίζῃ στὴν καθαρεύουσα. Ἂν τύχῃ καὶ βρῇ κανεὶς σ' αὐτὴ τὴν καθαρεύουσα τίποτις ποῦ νὰ διαβάζεται, σίγουρα θἆναι μεταφρασμένο ἀπὸ κάποιον καλὸ ξένο συγγραφέα. Ποιὸς εἶνε κεῖνος ποῦ νοιώθει μέσα του τὴ λαχτάρα τῆς Ζωῆς, καὶ δὲ γράφει στὴ δημοτική; Ποιὸς εἶνε κεῖνος ποῦ σκέφτεται ἀγνὰ ἑλληνικά, καὶ δὲν αἰστάνεται τὴν ψευτιὰ καὶ τὸ ἀφύσικο ποῦ κλεῖ μέσα της ἡ πλαστὴ γλώσσα;

(ἀκολουθεῖ)

Τ Α Π Α Λ Α Ι Α

ΔΑΝΑΗ

Σιμωνίδου

Σαν φυσομάναγε ἄνεμος στην πλουμιστή τήν κάσα,
Κ' ἡ λίμνα ἀπὸ τὸν τοῦμο της παράχτη, ἐθρυμματίσθη,
Μ' ἀδάκρυστα τὰ μάγουλα τἀγαπητὸ τὸ χέρι
Γύσω στὸν Πέρσην ἔβαλε καὶ τοῦ εἶπεν :—Ἀχ! παιδί μου,
Τί πόνος δέρνει με ! Μὰ ἐσὺ πάλε, μὲ τήν ψυχή σου
Τὴ βυζανάρικη, ἥσυχα κοιμᾶσαι μὲς τὸ δῶμα,
Τἄχαρο, τὸ χαλκόπρακο, ὁποῦ λαμποκοπάει
Στῆς νύχτας τὸ τρισκότιδο· ἐτένα δὲ σὲ νοιάζει
Γιὰ τὰ στεγνὰ μαῦρα μαλλιά, κ' ἂς ἀπερνάει τὸ κῦμα·
Οὔτε γιὰ τὰ μουγκρίσματα τἀνέμου· εἶσαι γυρμένος
Στὸ κόκκινο τὸ ρουχό σου τὼμμορφο πρόσωπό σου...
Μὰ ἂν ἔνιωθες τί συφορὰ σοῦ εἶν' ἡ συφορὰ μας,
Τὰ σιγανὰ τὰ λόγια μου ἐσὺ θ' ἀφουκραζόσουν :
Ξορκίζω κοίμου. ἀγάπε μου, κ' ἡ θάλασσα ἂς κοιμᾶται,
Ἂς κοιμηθῇ καὶ τὸ πολὺ κακό, καὶ σύ, ὦ Δία,
Πατέρα, δόστε νὰ φανῇ κάποια ἀλλαγὴ ἀπὸ σένα·
Καὶ ὅ,τι λόγο θαρρετὸ γιὰ τἄμοιρο παιδί μου
Παρακαλῶ πιὸς χάρι μου.. .

ΑΓΙΣ ΘΕΡΟΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΜΑΣ

Ἀδελφοῦλες μου μικρὲς καὶ μεγάλες—σεῖς ποῦ σπουδάζετε ἀκόμα στὸ σχολεῖο καὶ σεῖς ποῦ κρατᾶτε μὲ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν νοικοκυροσύνη σας ἀσάλευτα τὰ θεμέλια τοῦ Ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ, σεῖς ποῦ δὲν ἐμαδήσατε ἀκόμα ὅλα τὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ ζουμπούλια τῆς νειότητος καὶ σεῖς ποῦ εἴδατε τὸν γερο-Χρόνο νὰ σκορπάρ γυασεμιὰ στὰ μαλλιά σας καὶ ναϋλακώνῃ ἄσπλαχνα τὰ πρόσωπά σας··· ἀδελφοῦλές μου ποῦ χαϊδεύετε φιλόστοργα τὸ παρελθόν, ποῦ μεθᾶτε μὲ τὸ παρὸν καὶ ποῦ γλυκοκοιτάζετε τὸ μέλλον, ἀκοῦστε κἄτι ποῦ μᾶς ἐνδιαφέρει, κἄτι ποῦ θὰ χαρῆτε ἅμα τ' ἀκούσετε.

Ὁ ἀγαπημένος μας «Νουμᾶς» μιὰ σελίδα του ὁλόκληρη μᾶς τὴν παραχωρεῖ. δική μας, καταδική μας. νὰ τὴν κάνουμε ὅ,τι θέλουμε.

Τοῦ τὴν ἐζήτησα καὶ δὲν μοῦ τὴν ἀρνήθηκε.

— Μιὰ σελίδα θέλεις ; — μοῦ 'γραψε ἀπαντῶντας στὸ γράμμα μου. — Πάρ' τηνε ! Δική σου εἶνε. Ἐλεύθερο γυναικεῖο βῆμα θέλεις νὰ τὴν κάμῃς : Χαλάλι σου ! Τὸ ἄλλο φύλλο, φτάνει γιὰ μᾶς, τοὺς ἄντρες. Πάρτε καὶ σεῖς οἱ γυναῖκες τὸ ἕνα ὄγδοο. Ἂν σᾶς χρειαστῇ μὲ τὸν καιρὸ καὶ τὸ μισό, σᾶς τὸ δίνω. Νὰ δοῦμε ὅμως τί θὰ καταφέρετε !

* *
*

Τί θὰ καταφέρουμε !

Τὴν ἀπάντησι θὰ τοῦ τὴν δώσουμε ὅλες μαζῆ. Μόνη μου δὲν μπορῶ. Γιὰ νὰ 'πῶ κἄτι. νοιώθω πῶς ἔχω κἄποια δύναμι. Γιὰ νὰ καταφέρω ὅμως κἄτι, εἶμαι φοβερὰ ἀνίσχυρη. Νοιώθω τὰ γόνατά μου νὰ λιγύζουνται. Θέλω καὶ σᾶς μαζῆ μου. Νὰ μοῦ δίνετε θάρρος. Νὰ μὲ δανείζετε δύναμι.

Σὰν τοῦ ζήτησα τὴν σελίδ' αὐτή, κἄτι εἶχα στὴν ψυχή μου μέσα. ἀόριστο, νεφελῶδες, ἀσχημάτιστο. Μιὰ ἰδέα ἐφτερούγιζε μέσα σ' αὐτήν. Μικρούλα σὰν ἀστάλωτο χελιδονάκι. μὰ μεγάλη σὰν γεράκι μοῦ φαινότανε.

Εἶχα λοιπὸν τὴν ἰδέα πῶς καὶ μεῖς οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ δουλέψουμε γιὰ νὰ φτειάσουμε τὴν Ἑλληνοπούλα ποῦ ἀπὸ τὴν πατρίδα μας λείπει σήμερα.

Γεράκι, τὸ ἀποτέλεσμα. Μὰ γιὰ νὰ φτάσουμε σ' αὐτό, μικρὰ τὰ μέσα—χελιδονάκι' ἀστάλωτα.

Πῶς θὰ δημιουργηθῇ αὐτὴ ἡ Ἑλληνοπούλα, δὲν τὸ ξέρω. Ξέρω ὅμως μὲ ποιὸ τρόπο πρέπει νὰ ζητήσουμε τὴν δημιουργία της.

Καὶ νὰ σᾶς τὸν 'πῶ.

Σκέψι καὶ παρατήρησι χρειάζεται. Αὐτὸ ποῦ λένε πῶς μᾶς λείπει. Ἀγκαλὰ κι' οἱ ἄντρες—οἱ Ρωμηοὶ πάντοτε—δὲν ἠμποροῦν νὰ πολυκαυχηθοῦν πῶς τὸ χουνε.

Σκέψι καὶ παρατήρησι. — Νὰ κοιτάξουμε δηλ. μέσα μας,—νὰ ἐρευνήσουμε τὸν ἑαυτόν μας, καὶ νὰ κοιτάξουμε τριγύρω μας—τὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὁποῖον προωρισθήκαμε νὰ ζοῦμε.

Ἀφοῦ λοιπὸν κ' ἡ σκέψι, παρατήρησι ἐσωτερικὴ εἶνε κι' αὐτή, ἕνα μοναχὰ μᾶς χρειάζεται. Καὶ τὸ χουμε. Ἀφοῦ ἔχουμε τ' ἄλλο γυναικεῖο προσόν, τὴν περιέργεια.

Τὴν περιέργειά μας αὐτὴ νὰ τὴν χρησιμοποιήσουμε στὸ νὰ βλέπουμε τὸ ἀνάποδο καὶ νὰ τὸ σημειώνουμε.

Χαρτὶ μόνο καὶ κέφι νἄχουμε, γιατὶ τἀνάποδα δὲν λείπουν ἀπὸ τὴν ζωή μας. Ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἴσα με τὸ σπίτι κ' ἴσα μὲ τὸν περίπατο κ' ἴσα μὲ τὸν τρόπο ποῦ ἀνατρέφουμε τὰ παιδιά μας, κι' ἴσα μὲ κάθε τι ποὺ ἐγγίζει τὴν ζωή μας, ὅλο σ' ἀνάποδα σκοντάφτουμε.

Τ' ἀνάποδα νὰ τὰ τραβήξουμε ἀπὸ τὸν δρόμο μας. Νά, ἡ ἀποστολή μας καὶ νὰ τὸ μαγικὸ βοτάνι, ποῦ θὰ δημιουργήσῃ τὴν Ἑλληνοπούλα καὶ θὰ πνίξῃ τὸν Φραγκολεβαντινισμὸ ποῦ μᾶς μολύνει σήμερα.

* *
*

Ἐλᾶτε λοιπόν, ἀδελφοῦλές μου. Νά. ἡ σελίδα μας, τὸ σαλονάκι μας. Ἐλᾶτε μέσα νὰ τὰ ποῦμε, Ὅ,τι βλέπουμε κι' ὅ,τι σκεπτόμαστε κι' ὅ,τι ἀκοῦμε κι' ὅ,τι θαρροῦμε πῶς πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ 'μᾶς.

Ἐγὼ θὰ εἶμαι ἡ οἰκοδέσποινα ποῦ θὰ φροντίζω νὰ εἶνε πάντα καθαρὸ τὸ σαλονάκι μας καὶ νὰ σᾶς δέχουμαι σ' αὐτό. Ὅ,τι ἔχετε νὰ πῆτε, γράφτε το. κλεῖστέ το σ' ἕνα φάκελλο, γράψτε ἀπ' ἔξω «γιὰ τὴν δ. Ἀροδαφνοῦσα» καὶ στεῖλτέ το στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμᾶ». Θὰ τὸ λαβαίνω ἀσφαλῶς καὶ γρήγορα θὰ τὸ μπάζω στὸ σαλονάκι μας καὶ θὰ σᾶς ἀπαντόω ἂν εἶνε ἀνάγκη κι' ἂν ἔχω τίποτα νὰ 'πῶ ἀπάνω σ' αὐτό.

Δὲν θέλετε νὰ μαθευτῇ τὄνομά σας ; Βάλτε πλάγι στὸ ἀληθινό σας ὄνομα, κ' ἕνα ψευδώνυμο καὶ θὰ δημοσιεύεται ἐκεῖνο ποῦ θὰ μοῦ στέλνετε, μὲ τὸ δεύτερο. τὸ ψευδώνυμό σας.

Βλέπετε, ὅλα θὰ γίνουνται, ὅπως τὰ θέλετε. Ἀρκεῖ μόνο νὰ γίνῃ κἄτι. Καὶ τὸ ἐλπίζω.

Θὰ λυπηθῶ πολὺ ἂν αὐτὸ ποῦ κάνω σήμερα, χαρακτηρισθῇ ὡς πείραμα, καὶ μάλιστα ὡς πείραμα ποῦ δὲν ἐπέτυχε. Θὰ λυπηθῶ, καὶ νὰ ἐξηγούμιθα, ὄχι γιὰ σᾶς ποῦ δὲν μ' ἐβοηθήσατε νὰ ἐπιτύχῃ, ἀλλὰ γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ποῦ ἀποτολμάω δουλειὲς ἀνώτερες ἀπὸ τὶς δυνάμεις μου.

Μὴ μ' ἀφήσετε ἀπελπισθῶ, ἀδελφοῦλές μου. Μὴ μὲ κάμετε νὰ πιστεύσω πῶς μόνο γιὰ τὶς κορδελίτσες καὶ γιὰ τὰ κουτσομπολέματα εἴμεθα φτειασμένες.

Σᾶς τὸ ζητάω γιὰ χάρι.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ συνδρομηταὶ τῶν Ἀθηνῶν ὅσοι ἄλλαξαν κατοικία, νὰ μᾶς τὸ δηλώσουν γιὰ νὰ ξέρουμε ποῦ νὰ στέλνουμε τὸ φύλλο.

Παρακαλοῦνται καὶ οἱ λίγοι συνδρομηταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ποῦ δὲν ἔστειλαν ἀκόμη τὴν συνδρομή, νὰ μᾶς τὴν στείλουν ἀφοῦ, καθὼς εἶναι γραμμένο καὶ στὸν τίτλο τοῦ φύλλου, ἡ συνδρομὴ πληρόνεται μπρυστά.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΟΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ

«...Ἀνήκεις στὴ φυλή σου
καὶ στὴν ἐποχή σου ὅσο περσότερο τῆς πολεμᾶς...
Renan»

Μὲ πόνο καὶ μὲ μῖσος παίρνω τὴν πένα νὰ γράψω τὶς πρῶτες «συγκεκριμένες», τὶς πρῶτες εὐνόητες σελίδες μου καὶ σὰ νὰ προαιστάνομαι πῶς θὲ θἄνε τέτοιες ὡς τὸ τέλος

Ἔτυχε ὁ Θεός. νὰ μὲ καταδικάσῃ εἰς τὸν διὰ τῆς πένας θάνατον, ἕνα θάνατο ποῦ τὸν ἀγαποῦμε βαθύτερα ὅσο τὸν παραδεχόμαστε πειὸ βαθειὰ γιὰ θάνατο... Πόσοι δὲν ὀνειρεύτηκαν νὰ ζήσουν γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ γράψουν... κανεὶς ὅμως δὲν ἀποφάσισε νὰ πάῃ γράφοντας γιὰ νὰ ζήσῃ.

Καὶ νὰ ὅπου γράφω.

Σ' αὐτὸ τὸν τόπο ὅὰν λές: «γράφω» σημαίνει: «γράφω σὲ ἐφημερίδα» ἢ «γράφω δράματα γιὰ διαγωνισμοὺς». Ἐγὼ ὅμως γράφω κρυφὰ—κι' ἃ δὲ βρισκότανε ὁ «Νουμᾶς» δὲ θ' ἀποφάσιζα ποτέ μου νὰ γράψω—κατὰ τὴν Ἑλλην. ἔννοια—ἂν καὶ τώρα ἀκόμα ὁ ἑαυτός μου δὲ θεβαιώθηκε ἂν πράγματι «γράφω» γιατὶ στὸ «Νουμᾶ» γράφω μὲ τὴν πεποίθησι, πῶς ἔχω νὰ κάνω μ' ἕνα φίλο μου .. Καὶ μοῦρχεται ντροπὴ τὴν ἄλλη μέρα σὰν τὰ βλέπω τυπωμένα τὰ λόγια μου... κ θυμόνω

Κι' ἀπάνω σ' αὐτὴ τὴν ψυχικὴ κατάσταση, σ' αὐτὸ τὸν ἱερὸ θυμό μου μὲ πλησιάζουν κάτι φίλοι μου, κάτι ἄνθρωποι χαμηλοῦ ἀναστήματος καὶ μοῦ λένε: Μὰ τί εἶν' αὐτὰ ἀδελφέ μου! ποιὸς θὰ σὲ καταλάβῃ, ἀφοῦ ἐμεῖς δὲ σὲ νοιώθουμε!. » ἢ λένε στὸ Διευθυντὴ τοῦ «Νουμᾶ»: «Μα στὸ θεό σου! τί τὰ βάζεις τέτοια ἀκατανόητα πράμματα. . τί θέλει νὰ πῇ ; .»

Καὶ τότε μὲ πιάνει ἕνας τρόμος γι' αὐτὰ τὴν κατάσταση καὶ μιὰ λύπη γιὰ ὅσα συμβαίνουν καὶ ἐνῶ λυπᾶμαι [illegible] νὰ ζητήσω συγγνώμη γιὰ τὴν ἀθλιότητά μου, νὰ ὁρκιστῶ πῶς θὲ θὰ τὸ ξανακάμω!..

Περνάει μιὰ μέρα κι' αἰστάνομαι ἕνα παιδί... τὸ παιδί μου νὰ κατεβαίνῃ.. καὶ νά, ὅπου γιὰ ξεγενήτρα ἔρχεται ἡ μάνα του... ἡ χαρὰ... ἡ τρελλὴ χαρὰ καὶ νά! ὅπου ἐγὼ μόνον εἶμαι ὁ δημιουργὸς τοῦ παιδιοῦ μου.

Καὶ φρικιῶ ἀπὸ ἡδονὴ ὁλόκληρος κι' ἀνοίγοντας τα καμπαναριὰ τῆς ψυχῆς μου. χτυπῶ τῆς καμπάνες μου καὶ καλῶ τὴν ἀγαπητικιά μου τὴν κρυφή, τὴ σεμνὴ ποῦ πετάει τὰ μαραμένα λουλούδια, ζητῶντας τὰ νέα μὲ τὴ ζωὴ τῶν Χρωμάτων καὶ τῶν μυρωδικῶν νἀρθῇ νὰ ἰδῇ τὸ παιδὶ ποῦ γεννιέται... ναν τὸ φιλήσουμε... νὰν τὸ ἰδοῦμε τὸ παιδί μας.

«Κρατῆστε με μὲ γλυκάσματα δυναμωτικὰ καὶ δροσίστε με μὲ μῆλα, γιατ' εἶμαι βαρεμένη ἀπὸ τὴν Ἀγάπη».

* *
*

Ὦ! σεῖς «κάτι» ἄνθρωποι!.. κι' ὦ! κάτι φίλοι μου! . Ὅταν ζῶ ἐγὼ σεῖς ἀνεμοδέρνεσθε... Ἐ! λοιπόν: πῶς μοῦ λέτε ὅ,τι μοῦ λέτε; Γιατὶ δὲν πολεμᾶτε – σὰν τὸ θέλετε!—τὸ παιδί, παρὰ τὰ βάζετε μὲ τὸν πατέρα; Ἕνα τέτοιο παιδὶ εἶν' ἀνεξάρτητο... εἶν' ἐλεύθερο... εἶν' αὐτεξούσιο. . μπορεῖ νὰ πολεμήσῃ μὲ τὰ δικά σας παιδιά.

Ὦ! γερο-μασκαρεμένοι. . Ἄνθρωποι ποῦ ζητᾶτε αἰωνίως τὴς εὐθύνες... νὰ ξέρατε πόσο καιρὸ ἐνέργειας δίνετε στὸ παιδί.

Γιατὶ βγαίνετε στὴ μάχη μὲ τέτοιο ψεύτικο κι' ὀπισθοδρομικὸ τρόπο; Γιατὶ δὲν ἐξαβανίζετε τὴν ψυχή σας στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ σας καὶ γιατὶ ἀρνιέστε τὴν νεότητα, ἀπὸ τὴν ὁποία θἄβγῃ κάτι πειὸ νέο ἀκόμη;

Κι' ἀφοῦ ἐπὶ τέλους δὲ νοιώθετε, δὲν αἰστάνεσθε τέτοια πράγματα—ἀφοῦ δὲ νοιώθετε τὸν πόνο σας ἀπὸ ποῦ καὶ γιατὶ προέρχεται—τότε πῶς τολμᾶτε, ὦ σαπισμένοι πατριάρχαι τῆς βλακείας, νὰ μοῦ λέτε ὅ,τι μοῦ λέτε;

Ἀλλ' εἰς ὅλ' αὐτὰ ἔχουν μέρος κι' οἱ πατέρες... οἱ πολλοὶ πατέρες κι' οἱ πολλοὶ ἀνάδοχοι.

Βρίσκονται, ἀλλοίμονο! πατέρες ποῦ ἀρνιοῦν-

ται τὰ παιδιά τους κι' ἀνάδοχοι ποῦ τὰ βάζουν ἔξω ἀπὸ τὸν πόλεμο. Ὦ! πρὸ πάντων οἱ ἀνάδοχοι! Αὐτοὶ οἱ δραγουμάνοι τῶν μικροξενοδοχείων ποῦ σὲ βλέπουν μὲ στὸ βαπόρι ξένο, καινούργιον, νέον... σὲ τριγυρίζουν μὲ τὴς καρτέλες τῶν καταγωγίων των. πρόθυμοι νὰ σκύψουν στὸ μεγαλείτερον ἐξευτελισμό... κι' ὅλα: ὅσο νὰ σ' ἀναλάβουν...

Κι' ὅμως ἂν σκοτώσῃς ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὄντα, τὰ χρήσιμα γιὰ τὴ διαιώνιση τῆς ἀτιμίας καὶ τοῦ θανάτου—θὰ σὲ κόψουν ἢ θὰ σάψῃσουν νὰ ρέβῃς στὴ φυλακή. Κι' ἔτσι χάνεσαι... χάνεσαι πίσω ἀπόνα μαράζι. . κι' ὁ δραγουμάνος τοῦ καταγωγίου ἐπάνω στὸ πτῶμα σου ἐγγράφει συνδρομητάς, μαζεύει πελάτες· χωρὶς νὰ τοὺς κυνηγάει πειά.

Γιομίζει τὸ καταγώγιο ἀπὸ παλιοὺς κι' ἀπὸ γερω-ἠθικολόγους καὶ γερω-ἠλιθίους.

Κι' ἀπάνω ἀπόλα αὐτὰ τὰ φρικώδη—ἀπάνω ἀπὸ τὸ θάνατό σου ὀργιάζει ἡ Δικαιοσύνη καὶ ἡ δόξα τῶν συνοργιαστῶν.

Μα ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς πατέρες ποῦ βαφτίζουν τὰ παιδιά τους.—Ἐγὼ δὲ ζητάω ἀνάδοχο... δὲ θέλω δραγουμάνο.—Ξεμπαρκαρίζουμαι μονάχος, φορτώνουμαι τὰ πράγματά μου μονάχος καὶ πάω ἀντρειωμένος πειὰ ν' ἀντιμώσω τὸ φίλο μου καὶ πάω ν' ἀγκαλιάσω καὶ νὰ ἑνωθῶ μὲ τὴν ἀγαπητικιά μου τὴν Ἰδέα... τὴν πολεμικὴ Ἰδέα τοῦ:

Προστάζοντας ἐνῷ ξεψυχοῦσε
κι' ἐπρόσταζε νὰ καταστριαφοῦν...

Δὲν εἶμ' ἀπ' τοὺς πατέρες ποῦ κλαῖνε καὶ ποῦ ἐκμεταλλεύονται τὸ αἴσθημα, γιὰ τὸ ἀρειμάνιο, τὸ τραγικὸ στρίψιμο τοῦ μουστακιοῦ.

Ἐγὼ βρίσκω τὴν ἀγαπητικιά μου, ποῦ δὲν ἀρνιέται τὸν ἑαυτό της—κι' ὁ ἑαυτός της εἶμ' ἐγώ. Κι' ὁ φίλος μου μὲ νοιώθει χωρὶς νὰ μὲ θαυμάζῃ, χωρὶς νὰ μ' ἀγαπᾶ... γιατὶ θαυμάζει τὸ ἐγώ του κι' ἀγαπάει τὸ ἐγώ του.

Δὲ θέλουμαι, οἱ παιδιά μου, καμμιὰ δικαιοσύνη καὶ καμμιὰ ἠθικολογία ποῦ γεννιῶν ἀπ' τὴν ἀνάγκη τοῦ ὑπακόη καὶ τοῦ δραγουμάνου.

Κι' ἀπλωμένος μὲ τὴ σιδερένια μου γροθιά, ἀγκαλιάζω. σφίγγω τὸν ἑαυτό μου, πέφτω στὴ θάλασσα καὶ πλέγοντας ψτάνω κι' ἀνεβαίνω στὸ βαπόρι καὶ ταξειδεύω.

Καὶ στὸ ταξείδι μου—ὦ! στὸ ταξείδι μου μπρὸς στὴν πλώρη ὁλομόναχος κουβεντιάζω μὲ τὴ θάλασσα—ποιὸς βλέπει τὴ θάλασσα τὴν ἀγριεμένη;—καὶ χαιρετάω τὸν ἥλιο στὴν ἀνατολή του καὶ στὸ βασίλεμά του.

Ἀφῆστέ με στὸ ταξείδι μου.

Ἀφοῦ δὲ μὲ νοιώθετε κι' ἀφοῦ σᾶς φαίνομαι παράξενος καὶ γελοῖος... ἀφῆστε με.

Ἐγὼ σχίζω μὲ τὸ γλήγορο βαπόρι τὴν ὡραία—τὴν πλατειὰ θάλασσα.

Ὦ! νὰ μοῦ ζήσετε βαρκάρηδες στὸ λιμάνι ποῦ δὲν τὸ πλένουν οἱ φουρτοῦνες.

Ἐμένα ποτὲ δὲ θὰ μὲ ξεμπαρκάρετε.

Ἐμένα τὸν ἀθεόφοβο ταξειδιώτη.

Ο ΠΟΡΤΙΕΡΗΣ

Ο „ΝΟΥΜΑΣ"
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ
Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὀφθαλμιατρεῖον), Σταθμοῦ Ὑπογείου σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια).

Ὁ „ΝΟΥΜΑΣ" δέχεται ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες καὶ τριμήνους συνδρομητές, μὲ δυὸ δραχμὲς προπληρωτέες τὴν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ἐθύμωσαν ποῦ τὶς ἔβρισε ὁ κ. Πρωθυπουργὸς τὴν νύχτα τῆς ἐκλογῆς καὶ τὶς ἔστειλε στῶν σκουπιδιῶν τὸ κάρρο. Κ' εἶχαν δίκιο νὰ θυμώσουν. Ἕνας πρωθυπουργὸς πρέπει νὰ κρατάει τὴν γλώσσάν του καὶ νὰ βάζῃ γκέμι στὰ νεῦρα του, κι' ὅταν ἀκόμη τὸν πνίγῃ ὁ θυμὸς κι' ὅταν ἀκόμη ἔχει ὅλα τὰ δίκια τοῦ κόσμου μὲ τὸ μέρος του.

Μὰ ὁ κ. Ράλλης, λένε, εἶνε εἰλικρινὴς ἄνθρωπος κ' ἐννοεῖ νὰ τὰ λέει ὅλα τὰ πράγματα μὲ τὸνομά τους καθαρὰ καὶ ξάστερα. Καλὸ προσὸν κ' ἡ εἰλικρίνεια, πολὺ καλό, καὶ πρὸ πάντων στὶς σημερινὲς περιστάσεις. Νὰ εἶνε κανένας πρωθυπουργὸς καὶ νὰ εἶνε εἰλικρινής, καὶ μάλιστα ἀπέναντι τοῦ τύπου, ποῦ ὅλοι τὸν προσκυνοῦν καὶ τὸν λιβανίζουν σημαίνει κάτι τι. Καὶ τὸ κάτι τι αὐτό, τὸ σπανιώτατο καὶ τὸ πολυτιμώτατο, ὁ κ. Ράλλης τῶχει. Μπράβοτου!

Γιὰ σταθῆτε ὅμως! Τὸ πρᾶγμα ἀρχίζει νὰ πελαγώνῃ. Ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ ἔχουν δίκιο οἱ δημοσιογράφοι νὰ θυμώνουνε, ἀπὸ τὴν ἄλλη μπράβο στὸν κ. Ράλλη. Τί σημαίνουν αὐτὰ τἀνάποδα κι' ἀταίριαστα πράγματα;

Σημαίνουν ἁπλούστατα πῶς ὁ κ. Ράλλης εἶχε κάθε δικαίωμα νὰ τὰ βάλῃ μὲ τοὺς Ἀθηναίους δημοσιογράφους καὶ νὰ τοὺς μιλήσει ἄγρια καὶ λίγο βίαυσα ἀκόμα,—ἐδῶ ταιριάζει τὸ: μπράβο στὸν κ. Ράλλη! - μ' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὰ ἴδια τὰ πράγματα φωνάζουν καὶ διαμαρτύρονται πῶς ὁ κ. Ράλλης ἔπρεπε νὰ βρῇ καμμ' ἄλλη ἀφορμὴ κ' οἱ ἀφορμὲς δὰ δὲν λείπουν, κάθε στιγμὴ παρουσιάζονται! γιὰ νὰ στείλῃ στῶν σκουπιδιῶν νὸ κάρρο τοὺς μισοὺς ἢ τὰ τρία τέταρτα τῶν δημοσιογράφων—γιατὶ ὑπάρχουν ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς καὶ καλοὶ—κι' ὄχι τὴν Δημοτικὴ ἐκλογή, ποῦ ἀπόδειξε μ' αὐτὴ ὅτι ἐθύμωσε γιατὶ δὲν ἐπέτυχε τοῦ σεβαστοῦ ἀρχηγοῦ του ὁ ὑποψήφιος.

Βλέπετε εἶναι καὶ περιστάσεις ποῦ πρέπει ἡ εἰλικρίνεια νὰ ὑποχωρῇ στὴν διπλωματία κ' ἡ ἐλευθεροστομία νὰ παραδίνῃ στὴν βουβαμάρα τὰ σκῆπτρά της.

Καλότυχοι ὅσοι μποροῦν νὰ φυλάγουνται ἀπὸ κάθε τέτοια κρίσιμη περίσταση καὶ νὰ βγαίνουν κερδισμένοι πάντοτε.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΩΤΑ

φύλλα τους μᾶς ἐνθουσίασαν «ΤΑ ΝΕΑ». Σεμνὰ καὶ καλοτυπωμένα καὶ ἰδιόρρυθμα, μᾶς ἦλθαν ὄχι γιὰ ναύξήσουν τὸν ἀριθμὸ ποῦ ὑπάρχει. ἀλλὰ νὰ προσθέσουν πραγματικῶς μιὰ καινούργια ἐφημερίδα, κάτι νέο ποῦ ἀπὸ τὸν Ἀθηναϊκὸ τύπο ἔλειπε.

Ἔτσι τὰ κρίναμε ἀπὸ τὰ πρῶτα φύλλα. Τὰ κατόπιν θὰ εἶνε καὶ καλλίτερα. Αὐτὴ εἶνε ἡ πεποίθησί μας. Πεποίθησι ποῦ ἐρρίζωσε μέσα μας ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν ἱκανότητα καὶ τὰ ἠθικὰ κεφάλαια δύο δημοσιογράφων τῆς πρώτης γραμμῆς. τοῦ κ. Βουτσινᾶ καὶ τοῦ κ. Βώκου, ποῦ τὰ διευθύνουν, ἀλλὰ κι' ἀπὸ τὸ ἐκφραστικότατο σύμβολο, ποῦχουν πλάϊ στὸν τίτλον τους: «Περισσότερα πράγματα εἰς ὀλιγοτέρας λέξεις».

Αὐτὸ τὸ δρόμο θὰκολουθήσουν καὶ μακάρι ὥς στὸ τέλος νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν οὔτε βῆμα ἀπ' αὐτόν. Ἔχουμε τόσες ἐφημερίδες ποῦ λένε λίγα πράγματα σὲ πολλὰ λόγια καὶ σὲ περισσότερες ψευτιές, ὥστε ἔπρεπε νὰ βγῇ καὶ μιὰ ποῦ θὰ λέῃ πολλὰ πράγματα σὲ λίγα λόγια. Κι' ὅταν κανένας

„ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ"

ΣΙΒΥΛΛΑ

Μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια ὁ Παῦλος ἐκαμάρωνε, μὲ μίαν προσήλωσιν γεμάτην θαυμασμόν, τὸ πρῶτόν του ἔργον, ποῦ εἶχε φιλοτεχνήσει ἄλλοτε στὰ νεανικά του χρόνια, καὶ τὸ ὁποῖον ἔμελλε τὴν ἐπομένην νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸν διαγωνισμὸν κάποιας καλλιτεχνικῆς ἐκθέσεως.

Πόσην φιλαυτίαν ἔβλεπες νὰ λάμπῃ στὸ πρόσωπόν του, ἀντικρύζοντας τὸ ἀριστούργημά του, ποῦ θὰ τοῦ ξάνοιγε ἕνα κόσμον θριάμβων αὔριον, ἕνα δρόμον ἄγνωστον ἕως τώρα, πανένδοξον, σπαρμένον ἀπὸ δαφνόφυλλα ποῦ θὰ τὸν ἔρραινεν ὅλος ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν! Ἠσθάνετο ζωηρότατα ἐντός του ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ πόνου, ποῦ τὸν ἐνέπνευσε καὶ τὸν παρέσυρεν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἀθανασίας. Ἠσθάνετο νὰ ἐκχειλίζῃ ἡ ψυχή του ἀπὸ μίαν δικαίαν ὑπερηφάνειαν διὰ τὸ πλάσμά του, ἀνάμικτον μὲ κάποιο μυστηριῶδες γόητρον. Θέλει νὰ κάθεται ἐκεῖ ὧρες ὁλόκληρες ἐκστατικὸς καὶ ἄφωνος, βυθισμένος σ' ἕνα εἶδος νάρκης γλυκυτάτης, νὰ τὸ περιβάλλῃ μὲ βλέμμα ἀχόρταγον· θαρρεῖς πῶς κάποιο χέρι ἀόρατο τὸν κρατεῖ ἐκεῖ καρφωμένον, μαγευμένον ἀπὸ τὴν ποίησιν καὶ τὸ ἀπαύγασμα τῆς καλλονῆς, ποῦ ἐπλημμύριζε τριγύρω.

Μέσα εἰς τὸ φωτοπερίχυμα ποῦ ἐσκόρπα ἡ πορφύρα τῆς δύσεως μ' ἕνα γαρνίρισμα μενεξεδένιων χρωμάτων, κι' ἀγκάλιαζεν ὁλόθερμα τὶς ἀτύλληπτες ζωγραφιές, ποῦ ἔσερνε ἀνάλαφρα τὸ δημιουργὸ χέρι τοῦ καλλιτέχνου, ἡ «Σίβυλλά» του ἐξεχώριζεν ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα ἔργα του. Ἐφαίνετο ὡς μία Παντοδύναμος ἔμπνευσις, μεγαλοπρεπής, κυρίαρχος, βασίλισσα τρανὴ μέσα στῆς τέχνης τὸν ναό. Ἐξέφραζε κάτι τι τὸ φανταστικὸν ἡ θέα της, τὸ αἰθεροποίητον, λὲς καὶ ἦταν ἕτοιμη πρὸς πέταγμα ἀπάνω ψηλὰ ἐκεῖ εἰς τὴν χώραν τῶν ἀθανάτων! Ἐμαρτύρει ὅλον τὸν ἀγῶνα τὸν εἰλικρινῆ τὸν μέγαν, ἀγῶνα ἑνὸς ἐργάτου τῆς τέχνης τῆς ἀληθινῆς.

* *

Ἐπάνω εἰς τὴν μεγάλην ὀθόνην παρίστανε τὴν ἀρχαίαν Ρωμαίαν προφήτιδα, ἐξαπλωμένην ἀναπαυτικὰ ἐπὶ μαρμαρίνου θώκου—στολισμένου ἀπὸ χιλιαδυὸ λεπτοκεντήματα, βυθιζομένην τὶς οἴδε εἰς ποῖον χαριτωμένον ὄνειρον, καὶ κλίνουσαν μὲ χάριν παρθένας τ' ἀγγελόμορφον κεφάλι της ἐπάνω στὸ λευκό της χέρι ἀκουμβοῦσε σὲ κάποιο καρυδένιο τραπεζάκι, ἐνῷ τὰ κρινοδάχτυλά της ἔπαιζαν ἀφῃρημένα μὲ τὶς ἀφροδαντέλλες τῆς γάζας ποῦ ἀπλώνετο σὰν πέπλο νυφικὸ στὴ μεταξένια κόμη της, κι' ἐφιλοῦσε δειλὰ τὰ μεγάλα θεϊκά της μάτια, ποῦ σὲ προσέβλεπαν χαϊδευτικὰ μὲ μίαν ἰδιαιτέραν μελαγχολικὴν ἡδυπάθειαν, μαζὺ μ' ἕνα ἁπαλὸ γλυκύτατο φῶς, ὡσὰν τὸ λυκόφως τῶν ὡραίων δειλινῶν... Ἄφινεν ὁ Παῦλος τὸ βλέμμα τοῦ νὰ πλανᾶται ἔκθαμβον εἰς τὸ μαγικὸν λαμπύρισμα τῶν χρωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐζωντάνευαν ἕνα τέτοιο φωτεινὸν ἴνδαλμα μπροστά του, γεμάτον ἀπὸ μίαν ποιητικὴν θέρμην, ποῦ ἐφάνταζε τόσον καιρὸν εἰς τὸν νοῦν του.

Καὶ ὅμως μέσα σὲ 'κείνη τὴν πλήμμυρα τῆς ἁρμονίας, γύρω στὴν ὑπέροχο ὡραιότητα, ποῦ ἐβασίλευε σ' ὅλο τὸ κομψόν του δωμάτιον, ἐὰν ἐπρόσεχε κάνεις θὰ παρετήρει ἔξαφνα κάποια βαθειὰ κατήφεια, μίαν ἔκφρασιν ἀνίας χυμένην γύρω στὸ πρόσωπόν του, θὰ διέβλεπε καθαρὰ μέσα στὸ περίλυπο βλέμμο του ἕνα ὠκεανὸν ἀπέραντον σκέψεων, ποῦ

λέει λίγα λόγια, λέει πάντοτε καὶ τὰ λιγότερα ψέματα.

ΕΠΕΣΕ

λοιπὸν παρᾶς καὶ παρᾶς στὴν Δημοτικὴ ἐκλογὴ τοῦ Πειραιῶς! Τρομερόν! Γιὰ φαντασθῆτε! Νὰ βρίσκουνται ἄνθρωποι ποὺ νὰ πληρώνουνται γιὰ νὰ ψηφίσουν τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον ὑποψήφιον! Εἶναι νὰ τοῦ φύγῃ κανενοῦ τὸ μυαλό του! Κ' ἔχουν δίκιο οἱ φίλοι τοῦ κ. Δαμαλᾶ νὰ χαλοῦνε τὸ κόσμο καὶ νἄρχουνται ἀποστολικῶς στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ παίρνουν σβάρνα ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα καὶ νἀδειάζουν ὅλα τὰ νεροβάρελα τοῦ Ἄστεως, καὶ νὰ γυρίζουν τζάμπα στὴν πόλι τους καὶ νὰ πέφτουν νὰ κοιμοῦνται νανουριζόμενοι ἀπὸ τὰ γλυκὰ ὄνειρα τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς! Εἶναι φοβερόν, ἀλήθεια! Καὶ πρώτη φορὰ συμβαίνει στὴ χώρα μας, στὴν μακαριωτάτη χώρα μας, ὅπου οἱ ἐκλογὲς γίνονται μὲ ὅλη τὴν εὐσυνειδησία καὶ μὲ ὅλη τὴν ἀξιοπρέπεια, δίχως νὰ πέφτῃ παρᾶς καὶ δίχως ἡ συναλλαγὴ νὰ δουλεύῃ καὶ δίχως νὰ ἐπηρεάζνται καὶ δίχως νὰ ἐξουδετερόνεται ἡ τιμία ψῆφος τῶν καλῶν πολιτῶν ἀπὸ τὴ ψῆφο ἑκατὸ ἢ χιλίων μεθυσμένων καὶ πουλημένων ἀνδραπόδων!

Μᾶς κάνουν ἐντύπωσι τὰ πράγματ' αὐτά, ποὺ γίνονται ἀπὸ καταβολῆς Ἑλλ. Βασιλείου καὶ θὰ γίνουνται μέχρι συντελείας αὐτοῦ! Κ' ἐν τούτοις δὲν ἐσκεφθήκαμ' ἀκόμα νὰ περιορίσουμε λίγο τὴν ἐλευθερία τῆς ψήφου καὶ νὰ τὴν ἁρπάξουμε ἀπὸ τὰ χέρια ἐκεινῶνε ποὺ τὴν πουλᾶνε γιὰ ἕνα τάλληρο ἢ γιὰ ἕνα ποτῆρι κρασί.

ΜΑΣ ΗΛΘΕ

πάλι ὁ συμπαθὴς βαθύφωνος κ. Νικολάου. Δὲν ἠξεύρουμε, ἂν μᾶς ἦλθε μὲ μουστάκι ἢ μὲ ψηλὸ καπέλλο αὐτὴν τὴ φορά, γιατὶ ὁ κ. Νικολάου ἀπὸ καλλιτεχνικὴ ἰδιοτροπία βεβαια, συνειθίζει νἄρχεται ἐδῶ ἢ μὲ μουστάκι καὶ μὲ ρεμπούπλικα, ἢ ξουρισμένος καὶ μὲ ψηλὸ καπέλλο.

Τὴν προτελευταία φορὰ μᾶς ἔφερε τὸ ψηλὸ καπέλλο του. Τὴν τελευταία τὸ μουστακι του, καὶ φέτος δὲν τὸν εἴδαμε γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ σᾶς ποῦμε ποιά ἀπὸ τὶς δυὸ ἀποσκευές του ἐπῆρε μαζί του.

Ἢ τὸ μουστάκι του ὅμως, ἢ τὸ ψηλὸ καπέλλο του καὶ ἂν φέρῃ, πάντοτε μᾶς φέρνει καὶ τὴ γλυκεια καὶ συμπαθητικιὰ φωνή του, γιὰ χάρι δὲ αὐτῆς τοῦ συχωροῦμε τὶς ἄλλες, καλλιτεχνικὲς πάντυτε. ἰδιοτροπίες του.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΜΑΣ

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΣΥΝΔΗΜΟΤΑΙ

Μὲ πλειοψηφίαν χιλιάδων ὅλων ψήφων μὲ περιεβάλετε καὶ κάλιν διὰ τῆς ὑψίστης ἀληθῶς τιμῆς νὰ μὲ ἀναδείξητε πανηγυρικῶς Δήμαρχόν σας. Ἐκ βάθους καρδίας σπεύδω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, συγχρόνως δὲ νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν θριαμβευτικὴν νίκην, τὴν ὁποίαν κατηγάγετε. Ἡ νίκη αὕτη ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν εὐγενῆ τῶν Ἀθηνῶν λαόν, ὅστις κρίνων ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρεάστως γνωρίζει νὰ κάμνῃ χρῆσιν τῆς ψήφου του, εἰς τὴν πρόοδον μόνον καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς Ἑλληνικῆς πρωτευούσης ἀποβλέπων.

Ὅτε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν με ἐξελέξατε διὰ πρώτην φορὰν Δήμαρχόν σας, ἔσπευσα τὴν αὐτὴν τῆς ἐκλογῆς ἐσπέραν νὰ διακηρύξω πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐδεμίαν μεταξὺ φίλων καὶ μὴ θὰ ἔκαμνον διάκρισιν. Τὴν δήλωσιν ταύτην ἐπαναλαμβάνων καὶ σήμερον ὑπόσχομαι ἐπισήμως, ὅτι πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ πολῖται, καὶ οἱ τιμήσαντές με διὰ τῆς ψήφου των καὶ οἱ μὴ ἀξιώσαντές με τῆς τιμῆς ταύτης, προσερχόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Δημαρχίας δι' ἰδίας ὑποθέσεις, θὰ μὲ εὕρωσι πάντοτε πρόθυμον εἰς τὰς νομίμους καὶ δικαίας αἰτήσεις των.

Ἀναγνωρίζω ὅτι βαρυτάτας ἀναλαμβάνω εὐθύνας καὶ ὅτι μέγιστα καὶ ζωτικώτατα διὰ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ζητήματα δέον νὰ ἐπιλυθῶσι κατὰ τὴν ἀρχομένην νέαν δημοτικὴν περίοδον. Εὐτυχῶς τῶν ζητημάτων τούτων ἡ λύσις καθίσταται ἤδη σχετικῶς εὐκολωτέρα, διότι διεχαράχθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν τετραετίαν ἡ πρὸς τὴν ἐργασίαν ὁδός. Οὐδόλως ἀμφιβάλλω, ὅτι ἡ αὐτὴ εὐγενὴς προσπάθεια καὶ ὁ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς πόλεως ζῆλος θέλει καταβληθῇ καὶ ἐκ μέρους τῶν ἀξιοτίμων δημοτικῶν συμβούλων, οἵτινες ἐτιμήθησαν διὰ τῆς ψήφου σας. Εἶμαι δ' ἐπίσης πεπεισμένος, ὅτι δὲν θέλω στερηθῇ καὶ τῆς ἀρωγῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι ἀπὸ τῶν πρώτων συνεδριάσεων τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς θὰ ληφθῶσι τὰ ἀναγκαιοῦντα νομοθετικὰ μέτρα, διὰ τῶν ὁποίων τὰ μέγιστα θὰ διευκολυνθῇ ἡ πλήρης εὐόδωσις τῶν δημοτικῶν πραγμάτων.

Τὴν πεποίθησίν μου ταύτην στηρίζω ἐπὶ τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων πολιτευομένων, καθόσον δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς πρωτευούσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ περὶ τῆς πόλεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν τὸ ἔνδοξον παρελθὸν κατέστησεν εὐκλεὲς προσκύνημα σύμπαντος τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Οἱ πανταχόθεν τῆς ὑφηλίου ἐπισκεπτόμενοι τὴν τόσον ὑπὸ τῆς φύσεως εὐνοηθεῖσαν πόλιν μας πρέπει, ἀπερχόμενοι, πλὴν τῶν ἱερῶν ἀναμνήσεων τῆς ἀρχαιότητος, νὰ συναποκομίζωσι καὶ συμπαθεῖς ἐντυπώσεις ἐκ τῶν συγχρόνων Ἀθηνῶν καὶ συνεπῶς ὑπὲρ ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1903.

Μετ' ἀπείρου ἀγάπης καὶ ἐνθέρμων εὐχαριστιῶν.

Ὁ πάντοτε ἀφωσιωμένος εἰς ὑμᾶς

Σπ. Γ. Μπρεκούρης

ΦΤΗΝΕΙΑ-ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ-ΟΜΟΡΦΙΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΩΝ

ΜΑΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΔΟΥ

5 ΑΡ. ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡ. 5

Ὅλ' οἱ Ἀθηναῖοι εἰς αὐτὸ θὰ ράπτουν τὰ ὑποκάμισά τους καὶ ὅλ' αἱ Ἀτθῖδες εἰς αὐτὸ θὰ παραγγέλλουν τὴν προῖκά τους.

Ἐπισκεφθῆτε το καὶ θὰ πεισθῆτε. Ὄχι λόγια ἀλλὰ πράγματα. Τὸ σύμβολον τοῦ νέου ἐργοστασίου εἶνε:

ΦΤΗΝΕΙΑ—ΣΤΕΡΕΟΤΗΣ—ΟΜΟΡΦΙΑ

ΚΕΡΔΟΣ 312. 140 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναί! 312, 140 δραχμὰς ἔδωκε μέγοι τοῦδε τὸ γραφεῖον τοῦ τραπεζομεσίτου κ. ΙΩ. ΦΩΤΙΟΥ εἰς τοὺς πελάτας του. Ἤτοι ἐκ τῶν ἀγοραστῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν ἐκ τοῦ γραφείου του ἔχουσι κερδίσει διάφορα ποσά, ἀνερχόμενα εἰς τὸν στρογγυλὸν ἀριθμὸν 312,140 δραχ.

Ὁ κ. Ἰω Φωτίου θέλει ν' ἀναβιβάσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς 1,000,000 δραχ. Ἐπιθυμῶν δὲ ἵνα συμμετάσχωσι τούτων πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας, ὑποβιβάζει τὴν προκαταβολὴν δι' ἑκάστην λαχειοφόρον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς δραχ. 8 καὶ θέλοντας ν' ἀγοράσωσι τοιαύτην νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸ τυχηρὸν γραφεῖον του, ὅπου πάντως θὰ κληρωθῇ μετ' ἀμοιβῆς ὁμολογία τις καὶ τί χαρὰ νὰ εἶνε ἡ πρώτη μὲ τὰς 70,000 χρυσᾶς δραχ. τὴν 18 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ὅτε γενήσεται ἡ κλήρωσις.

ἐχάνετο πρὸ πολλοῦ ὁ λογισμός του! Λησμονημένος ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν μοναξιά του ξαναγύριζε σιγὰ σιγὰ πάλιν τὸν νοῦ του στὰ μακρυνά του χρόνια, προσπαθοῦσε ν' ἀνερευνήσῃ ἐπίμονα ὅλην τὴν ἱστορίαν τοῦ παρελθόντος, ἱστορίαν ὀνειρόθρεφτην, γεμάτην πάθος—τὸ ὁποῖον δὲν ἐμετριάσθη καθόλου, ἀπὸ τότε, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐμεγάλωνε καὶ τὸν πλημμυροῦσεν ἀπὸ ἔρωτα πάντα.

Διὰ μιᾶς ἐπέρασεν ἐμπρός του ὁλάκερη ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἡ ἀσύγκριτη, ὅλες οἱ ἀλησμόνητες ἡμέρες τῆς ζωῆς του—ὅταν γερμένη ἡ Λίνα σ' ἕνα διβανάκι τοῦ μικροῦ σαλονιοῦ της, τοῦ ὡρκίζετο μὲ δάκρυα πίστιν καὶ λατρείαν μέχρι θανάτου! Πόσον ζωντανὰ ἐμείνανε ὅλα αὐτὰ εἰς τὸν νοῦν του. Ποτὲ δὲν θὰ τὰ λησμονήσῃ. Ἐκεῖνος δίπλα της λιποθυμημένος ἀπὸ τὴν γοητεία τῶν ματιῶν της «εἰς τὰ ὁποῖα πόσαι ψυχαὶ νὰ ἐπνίγησαν, νομίζουσαι ὅτι ἔπιπτον εἰς τὸν οὐρανόν», τὴν ἤκουε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα φορτώνοντας τὴν καρδιά του μὲ λόγια κενα, ἀστόχαστα, λόγια γεμάτα γυναικεία ὑποκρισία. Κι' ἕνα δείλι φθινοπωρινό, ἀνάμεσα στὸ μοσχοβόλημα τῶν γιασεμιῶν καὶ ἰς λαντάνιες ποὺ ἐστόλιζαν μὲ πράσινες γιρλάντες τὸ καλαμένιο κιόσκι, ἀντίκρυ της ὁ Παῦλος, μὲ τὸν χρωστῆρα στὸ χέρι καὶ κυτάζοντάς την, ἐτράβαγε ἔξαλλος ἀπὸ συγκίνησιν καὶ ἀγάπην τὶς ἀπαράμιλλες, τὶς ὁλοζώντανες γραμμὲς τῆς «Σιβύλλας», τὴν ὁποίαν μὲ πόσην χαρὰν εἶδεν ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν ἀπαράλαχτην μ' ἐκείνην.

* *
*

Μέσα εἰς τὸ βασίλεμα τῆς ἡμέρας καὶ στ' ἀπελπιστικὸ κρότημα ποὺ ἄρχιζαν ἔξω τὰ νυχτοπούλια γύρω στοὺς φράκτες τῶν κηπαρίσσων, ποὺ περιστοίχιζαν τὸν ἀντικρυνὸν πύργον, ἡ «Σίβυλλα» εἶχε προσλάβει τώρα μίαν ὄψιν ἀλλοιώτικην, τρομαχτικήν, γεμάτην φρίκην! Ἡ ἀνάμνησις τοῦ δειλινοῦ ἐκείνου ἀνορθώθη τώρα ὡς ἀπαίσιον φάσμα ἐνώπιόν του, κι' ὅλα τριγύρω του εἶχαν θέαν πένθιμην, σιωπηλὴν θέαν θανάτου! Κάποια ξαφνικὴ ἐνθύμησις ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν φαντασίαν του κι' ἐξάναψέ ὅλην τὴν ἀποστροφὴν καὶ τὴν ἀνέκφραστον ἀηδίαν τῆς ψυχῆς του, ποῦ τοῦ ἐνέπνεεν ἡ εἰκὼν ἐκείνη. Πόσον εὑρέθη ἠπατημένος τώρα, πόσον ἄλλαξαν τὰ πράγματα ἀπὸ τότε! Τί ἀταίριαστον ποὺ ἔβλεπε τὸ χιμαιρικὸν παρελθὸν πρὸς τὴν πραγματικὴν ζωὴν τοῦ παρόντος. Ποιὸς θὰ ἐπίστευε ποτὲ πῶς οἱ ὅρκοι ἐκεῖνοι καὶ τὰ δάκρυα θὰ ἦσαν τόσον δόλια, ξένα στ' ἀληθινὸ αἴσθημά του! Στρέφει καὶ παρατηρεῖ τὸ ἔργον του μὲ μάτια ἀφῃρημένα κάπως, σὰν βλακωμένα καὶ τοῦ φαίνεται ψυχρό, ἀγνώριστο. Ὅλη ἡ προτέρα ἄφθαστη καὶ τελειωτικὴ ἁρμονία τῶν γραμμῶν καὶ τῶν χρωμάτων, τοῦ ἐφαίνετο ἤδη ἀκανόνιστη, ἄχαρη! Νομίζει ὅτι τὰ μάτια ἐκεῖνα τὰ πλανετικὰ ἄλλοτε, τὰ ὀνειρεμένα του μάτια, τὸν προσέβλεπαν τώρα μ' ἕνα ὕφος προσποιημένον, περιγελαστικόν. Μία λύπη ἄπλετη γεμίζει πέρα ὡς πέρα τὰ στήθη του, καὶ νοιώθει σὰν κάποια μυστικὴ εἰρωνεία νὰ σχίζῃ τὰ σπλάχνα του.

Ὤ! πῶς θὰ ἤθελε νὰ ἐχάνετο ἡ ἀπατηλὴ ἐκείνη εἰκόνα ἀπὸ τὰ μάτια του, γιὰ τὴν ὁποίαν ὁ Παῦλος ἐθυσίασεν ὅλο τὸ σφρῖγος κι' ὅλη τὴ λαχτάρα τῆς καρδιᾶς του . . .

* *
*

Κι' ὅταν τὴν ἑπομένην μέσα εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν αἴθουσαν τῆς ἐκθέσεως, τὴν πλημμυρισμένην ἀπὸ τὴν ἀριστοκρατίαν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς τέχνης, ἡ ἐπιτροπὴ κατενθουσιασμένη ἀπὸ τὴν μοναδικὴν ἐπιτυχίαν τῆς «Σιβύλλας» ἀνεκήρυττε νικητὴν τὸν ζωγράφον της, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐσείετο ἀπὸ ἀτέλειωτα χειροκροτήματα καὶ ἐπευφημίας, ὁ Παῦλος προσπαθοῦσε ἐπίμονα ν' ἀπυφύγῃ ὅλων τὰ βλέμματα, συμμαζωμένος σὲ κάποιαν ἄκρη.

Μυχία συγκίνησις ἐτάραζε τὴν ψυχήν του ἅμα ἄκουσε νὰ καλοῦν τὸ ὄνομά του καὶ ἄρχισε νὰ

Ο ΝΕΟΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Ἀναδειχθεὶς τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ Δημοτικὸς ἄρχων τοῦ προσφιλοῦς μου Πειραιῶς, ἔνθερμα εὐχαριστήρια ἐκφράζω διὰ τὴν τιμήν, ἣς ἠξιώθην, ἀπορῶν λόγων, ἵνα καταδείξω ὑμῖν τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην ἣν πρός με ὁ ἀγαπητὸς λαὸς τοῦ Πειραιῶς ἐπεδείξατο, ἐπιφυλάσσομαι δ' ἵνα καὶ ἕνα ἕκαστον ὑμῶν εὐχαριστήσω ἰδιαιτέρως.

Τίνας ὑποχρεώσεις ἐνώπιον ὑμῶν, ἐνώπιον τῆς πόλεως Πειραιῶς, ἀναλαμβάνω ὡς Δημοτικὸς ἄρχων, καλῶς γνωρίζω, πέποιθα δ' ὅτι τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου καὶ τῇ πολυτίμῳ ἀρωγῇ τοῦ Συμβουλευτικοῦ σώματος τοῦ Δήμου καὶ πάντων τῶν πολιτῶν θέλω δυνηθῇ νὰ φανῶ ἀντάξιος καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐκ περιτροπῆς διώκησαν τὸν Δῆμον Πειραιῶς, ἀναδείξαντες αὐτὸν πρότυπον τῶν λοιπῶν Δήμων τοῦ Κράτους, καὶ τῶν προσδοκιῶν πάντων ὑμῶν οἵτινες ἐν τῷ προσώπῳ μου θέλω καταβάλει πᾶσαν μου μέριμναν, ὅπως ἀνευρίσκετε οὐ μόνον τὸν ἐντιμον καὶ σώφρονα διαχειριστὴν τοῦ Δημοτικοῦ πλούτου τὸν νυχθημερὸν ἐργαζόμενον μετὰ δραστηριότητος ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Δήμου ὑπὲρ προαγωγῆς καὶ ἐξωραϊσμοῦ τῆς ὡραίας μας πόλεως, ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου, τὸν ἐκτελεστὴν ἔργων ὠφελίμων καὶ ἀπαραιτήτων διὰ τὴν εὐημερίαν τῶν ἀγαπητῶν μου συμπολιτῶν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὸν ἀκάμπτον ὑποστηρικτὴν τῶν συμφερόντων παντὸς ἀδικουμένου πολίτου, διότι φρονῶ ὅτι ὁ ἰθύνων τὰς τύχας ἑνὸς Δήμου δέον πρὸ παντὸς νὰ εἶνε ὁ φιλόστοργος πατὴρ ὁ μεριμνῶν περὶ τῆς προκοπῆς ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὸ ἀνώτατον Δημοτικὸν ἀξίωμα ἀνήγαγον αὐτόν.

Τίνας ὑποσχέσεις ὡς ὑποψήφιος Δήμαρχος ἔδωκα πρὸς ὑμᾶς, δὲν λησμονῶ, τὸ προσεχὲς δὲ μέλλον θέλει καταδείξει, ὅτι δι' ἐμὲ ὁ μόνος πόθος εἶνε, τίνι τρόπῳ θὰ δυνηθῶ εὐσυνειδήτως ἐν καιρῷ νὰ εἴπω καὶ ὑμεῖς νὰ ὁμολογήσητε ἐνθουσιωδῶς, ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου ἡ πόλις τοῦ Πειραιῶς προήχθη καὶ εὐημέρησε,

Μετὰ πολλῆς ἀγάπης

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Δ. ΜΟΥΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Δήμαρχος Πειραιῶς

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ
"ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ„
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ 53 54 55 56 57 καὶ 58 φύλλο)

Τὰ Σφαλάγγια.

Κύτταξε, να ἡ κρύφτρα τοῦ σφαλαγγιοῦ! Θές νὰ τὸ δῇς ὁ ἴδιος; Ἐδῶ εἶνε κρεμασμένη ἡ ἀράχνη του: 'γγίξε τη νὰ δῇς πῶς τρέμει! Νά το πούχνεται θελκματικά: καλῶς το, τὸ σφαλάγγι! Μαῦρο κάθεται στὴ ράχη σου τὸ τρίγωνο σημάδι, καὶ ξέρω ἀκόμη ἐγὼ τί κάθεται καὶ μέσα στὴ ψυχή σου.

Ἐκδίκηση κάθεται μὲς στὴ ψυχή σου. Ὅπου δαγκᾶς, μαῦρο σημάδι βγαίνει. Μὲ ἐκδίκηση κάμνει τὸ φαρμάκι σου τὴ ψυχὴ νὰ στριφογυρνάει.

Ἔτσι θὰ σᾶς μιλήσω μὲ παραβολή, ποὺ θὰ κάμῃ τὴ ψυχή σας νὰ στριφογυρνάει, σεῖς ἱεροκήρυκες, ποὺ κηρύχνετε τὴν Ἰσότητα! Σφαλάγγια εἶστε γιὰ μὲ κ' ἐκδικηταὶ κρυμμένοι!

Μὰ ἐγώ, θὰ δῇς, τὴ κρύφτρα σας στὰ φανερὰ θὰ βγάλω: γι' αὐτὸ σᾶς γελῶ κατάμουτρα τοῦ ὕψους μου τὸ γέλοιο.

Γι' αὐτὸ θὲ νὰ ξεσχίσω τὴν ἀράχνη σας γιὰ νὰ σᾶς κάμω ἀπ' τὸ θυμὸ νὰ πεταχτῆτε ἔξω ἀπὸ τὴ κρύφτρα τοῦ ψεύδου σας, κ' ἡ ἐκδίκησή σας νὰ πηδήξῃ ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴ λέξη σας «Δικαιοσύνη».

Γιατὶ πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ λυτρωθῇ ἀπ' τὴν ἐκδίκηση: αὐτὸ εἶνε γιὰ μὲ γεφῦρι γιὰ τὴν ὑψηλοτάτη ἐλπίδα, κ' ἕνα Τόξο Οὐράνιο κατόπιν ἀπὸ μακρυνὲς κακοκαιριές.

Μὰ τὰ σφαλάγγια βέβαια τὸ θέλουνε ἀλλιῶς.

«Αὐτὸ νὰ ὀνομάζεται Δικαιοσύνη, τὸ νἆναι ὁ ὁ κόσμος γεμάτος ἀπ' τὴ κακοκαιριὰ τῆς ἐκδικησής μας»—ἔτσι λὲν ἀνάμεσό τους.

«Ἐκδίκηση νὰ θέλουμε καὶ νὰ βρίζουμε τὸ κάθε τί ποὺ μ' ἐμᾶς δὲν εἶνε ἴσιο». — Ἔτσι ὑπόσχουνται ἀνάμεσό τους οἱ σφαλαγγοκαρδιές.

Καὶ «Θέληση γιὰ Ἰσότητα»—ἔτσι πρέπει νἆνε στὸ ἑξῆς τὸ ὄνομα τῆς Ἀρετῆς καὶ νὰ ὑψώνουμε τὴ φωνή μας ἐνάντια στὸ Κάθε δυνατό!»

Ὦ ἐσεῖς ἱεροκήρυκες τῆς Ἰσότητας, ἡ τρέλλα ἡ τυραννικὴ τῆς λιγοθυμιᾶς σας φωνάζει δυνατὰ γιὰ «Ἰσότητα». Ὁ πιὸ ἀπόκρυφος τυραννικός σας πόθος κρύβεται μέσα στὴ λέξι «Ἀρετή».

Καταλυπημένη Περηφάνεια, κρυμμένος Φθόνος, ἴσως τῶν πατέρων σας Φθόνος καὶ Περηφάνεια: καὶ τόρα βγαίνει ἀπὸ μέσα σας σὰν φλόγα καὶ τρέλλα τῆς ἐκδίκησης.

Ἐκεῖνο ποὺ ὁ πατέρας τὸ σώπασε, ἔρχεται καὶ τὸ διαλαλεῖ ὁ γυιός του: καὶ συχνὰ βρῆκα πῶς ὁ γυιὸς εἶν' ἕνα μυστικὸ τοῦ πατέρα του ξεσκεπασμένο. Τοὺς ἐνθουσιασμένους μοιάζουνε: μὰ ἡ καρδιά τους δὲν εἶνε ποῦ τοὺς ἐνθουσιάζει,—εἶνε ἡ Ἐκδίκηση. Κι' ἂν γίνουνται κρύοι καὶ τρυφεροί, δὲν εἶνε τὸ πνεῦμα, εἶν' ὁ φθόνος ποῦ τοὺς κάμνει κρύους καὶ τρυφερούς.

Ἡ ζήλεια τους τοὺς ὁδηγεῖ στῶν σκεφτικῶν τὸ μονοπάτι, αὐτὸ εἶνε τὸ σημάδι τῆς ζήλειας των—πάντα πηγαίνουν πολὺ μακρηὰ γιὰ νἀναγκαστῇ στὰ ὕστερνὰ νὰ πλαγιάσῃ ἐπάνω στὸ χιόνι.

Ἀπὸ τὸ κάθε τους παράπονο ἠχολογάει ἐκδίκηση, μέσα σὲ κάθε τους ἔπαινο εἶν' ἕν' ἀγκάθι τοῦ πόνου, καὶ τὸ νἆνε κανεὶς δικαστὴς εἶνε γι' αὐτοὺς Μακαριότητα.

Ἔτσι λοιπὸν σᾶς συμβουλεύω, φίλοι μου: δυσπιστεῖτε σ' ἐκείνους ποὺχουνε κλίση δυνατὴ νὰ τιμωροῦν!

Εἶνε λαὸς ἀπὸ κακὴ γενιὰ καὶ καταγωγή, ἀπὸ τὰ πρόσωπά τους μέσα κυττάζει ὁ δήμιος καὶ ὁ κατάσκοπος.

Δυσπιστεῖτε σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ σᾶς μιλοῦν πολὺ γιὰ τὴ δικαιοσύνη τους! Ἀλήθεια, ἀπὸ τὴν ψυχή σας δὲν λείπει μονάχα τὸ μέλι. Καὶ ἂν ὀνομάζουνται μόνοι τους «Καλοὶ καὶ Δίκαιοι», νὰ μὴ ξεχνᾶτε, πῶς τοὺς λείπει μόνο ἡ Δύναμη—νὰ γείνουν Φαρισαῖοι!

Φίλοι μου, μὴ μὲ ἀνακατώνετε μ' αὐτοὺς κα μὴ μὲ κάμνετε ἕνα.

Εἶνε μερικοί, ποὺ κηρύχνουν τὴν διδασκαλία μου περὶ Ζωῆς, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μερος εἶνε ἱεροκήρυκες τῆς Ἰσότητας καὶ σφαλάγγια.

Τὸ ὅτι μιλοῦν πρὸς χάρη τῆς Ζωῆς, ἂν καὶ κάθουνται μέσα στὴ κρύφτρα τους, αὐτὲς οἱ φαρμακοαράχνες καὶ τραβηγμένοι ἀπ' τὴ Ζωή, τὸ κάμνουν, γιατὶ θέλουνε νὰ προξενήσουν πόνο.

Σ' ἐκείνους θέλουν νὰ προξενήσουν πόνο, ποὺ τόρα ἔχουν τὴ Δύναμη, γιατὶ αὐτοὶ στὸ κήρυγμα περὶ Θανάτου εἶνε ἀκόμη πιὸ καλήτερα γυμνασμένοι.

Ἂν ἦταν ἀλλιῶς, καὶ τὰ σφαλάγγια θὰ διδάσκαν ἀλλιῶς: καὶ ἴσια ἴσια αὐτοὶ ἦταν μιὰ φορὰ οἱ καλήτεροι τοῦ κόσμου κακολόγοι καὶ Αἱρετικο-Καῦτες.

Μ' αὐτοὺς τοὺς ἱεροκήρυκες τῆς Ἰσότητας δὲν θέλω νἀνακατωθῶ καὶ νὰ γίνω ἕνα. Γιατὶ ἔτσι μοῦ μιλάει ἡ Δικαιοσύνη: «οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶνε ἴσοι».

Καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνουν ἴσοι! Ἡ ἀγάπη μου στὸν Ὑπεράνθρωπο τί θὰ γινόταν τότε ἐὰν ἀλλιῶς μιλοῦσα;

Πάνω σὲ χίλιες γέφυρες καὶ δρόμους πρέπει νὰ στριμώνουνται τρέχοντας πρὸς τὸ Μέλλον καὶ πάντα πρέπει ἀνάμεσό τους νἆνε μεγάλος πόλεμος καὶ Ἀνισότητα—ἔτσι μοῦ λέει νὰ μιλῶ ἡ μεγάλη μου Ἀγάπη.

Δημιουργοὶ ἀγαλμάτων καὶ φαντασμάτων πρέπει νὰ γίνουν μὲ τοὺς ἐχθρες των καὶ μὲ αὐτὰ τἀγάλματα καὶ τὰ φαντάσματά τους πρέπει νὰ πολεμήσουν τὸν πιὸ μεγάλο πόλεμο ὁ ἕνας κατὰ τοῦ ἄλλου!

Καλὸ καὶ Κακό, καὶ Φτωχὸ καὶ Πλούσιο, κα' Ψηλὸ καὶ Χαμηλό, καὶ ὅλα τῶν ἀξιῶν τὰ ὀνόματα:

ὠχριᾷ, ν' ἀποδειλιάζῃ. Τὸ πρόσωπόν του ἔγεινε μὲ μιᾶς κατάχλωμο, μαραμένο σὰν τὸ κομμένο λουλουδι! Ἐξαφνα ἀναπετάχτηκε σὰν ἀλαφιασμένος ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ πρὸς στιγμὴν τοῦ ἦλθε νὰ ὁρμήσῃ μπροστὰ εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ποῦ ἐπερίμενε νὰ τὸν στεφανώσῃ, ν' ἁρπάξῃ τὸ ἔργον του καὶ νὰ τὸ σκορπίσῃ σὲ χίλια κομμάτια καὶ νὰ φωνάξῃ μ' ὅλη τὴ δύναμί του:

— Εἶνε ντροπὴ νὰ βραβεύσετε αὐτὸ τὸ ἔργο! Εἶνε τιποτένιο, ἀνάξιο, ποῦ ἔχει ἕνα τέτοιο μοντέλλο. Προσέξετε, εἶνε ἀποτυχία ἀληθινή, ὁλοφάνερη!

Ἀλλὰ πάλιν συνεκρατήθη· κατώρθωσε μετὰ κόπου νὰ πνίξῃ τὴν ὀργήν του καὶ νὰ σταματήσῃ τὴν ὁρμή του. Καὶ χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε, ἔφυγε σιγὰ-σιγὰ χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῇ κανένας, ἐνῷ ἐπάνω εἰς τὰς παρειάς του ἐκύλισε ἕνα δάκρυ χονδρό, μαζὶ μ' ἕνα πικρὸ χαμόγελο στὰ τρέμοντα χείλη του, μαρτυροῦντα ὅλο τὸ κρυφὸ παράπονο ποῦ στὴν ψυχή του ἐφώλιαζεν.

ΤΑΚΗΣ ΚΟΝΟΡΘΟΣ

Πρέπει νὰ γίνουν ἅρματα καὶ λαμπερὰ σημάδια, γιὰ νἀναγκασθῇ ἡ Ζωὴ γιὰ πάντα κι' ὁλοένα νὰ γίνεται καλήτερη ἀπὸ τὸν ἑαυτόν της!

Στὰ ὕψη θέλει νὰ χτίσῃ τὸ σπῆτι της μὲ στύλους καὶ μὲ σκάλες, ἡ ἴδια ἡ Ζωή: στὰ μακρυνὰ θέλει νὰ ριχνῇ τὸ βλέμμα της, ἐκεῖ πέρα σὲ τρισμακάριες ὠμορφιές!—γι' αὐτὸ χρειάζεται ὕψος. Κ' ἐπειδὴ χρειάζεται ὕψος, γι' αὐτὸ χρειάζουνται σκάλες κ' ἐμπόδια τῶν σκαλοπατιῶν κ' ἐκείνων π' ἀνεβαίνουν!

Ν' ἀνεβῇ θέλει ἡ Ζωὴ κι' ἀνεβαίνοντας νὰ καλήτερέψῃ.

Καὶ γιὰ ἴδετε, φίλοι μου' Ἐδῶ στοῦ σφαλαγγιοῦ τὴ κρύφτρα, ὑψώνουνται τὰ ἐρείπια ἑνὸς ναοῦ ἀρχαίου. — κυτάξετε λοιπὸν μὲ φωτισμένα μάτια ἐκεῖ!

Ἀλήθεια, ἐκεῖνος ποῦ ἐδῶ μιὰ φορὰ ποῦ ἔχτισε τοὺς στοχασμούς, τοῦ σᾶν ἕνα πύργο πέτρινο στὰ ὕψη, ἤξερε τὸ μυστήριο κάθε Ζωῆς σᾶν τὸν καλήτερο σοφό'

Ὅτι καὶ στὴν ὠμορφιὰ ἀκόμη ὑπάρχει ἀγῶνας καὶ Ἀνισότητα, καὶ Πόλεμος, καὶ Δύναμη, καὶ Ὑπερδύναμη· αὐτὸ μᾶς διδάσκει ἐδῶ σὲ μιὰ παράβολη ὁλοφάνερη.

Πόσο θεϊκὰ χαλνοῦν ἐδῶ καὶ θόλοι καὶ καμάρες στὸν ἀγῶνα: Πόσο προσπαθοῦν κι' ἀνάμεσό τους πολεμοῦν μὲ Φῶς καὶ μὲ Σκοτάδια, ἐκεῖνοι ποῦχουν προσπάθειες θεϊκές.

Ἔτσι βέβαια καὶ ὄμορφα ἔλᾶτε, φίλοι μου, νὰ γίνουμεν ἐχθροί' Νὰ πολεμοῦμε θεϊκὰ ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο!

Ὠϊμένα! Νὰ μὲ δάγκασε κ' ἐμένα τὸ σφαλάγγι, ὁ παλιὸς ἐχθρός μου! Θεϊκά, γερὰ καὶ ὄμορφα μὲ δάγκασε στὸ δάχτυλο!

«Πρέπει νὰ τὸν τιμωρήσουμε γιὰ τὴ Δικαιοσύνη· ἔτσι λέει μὲ τὸ νοῦ του: δὲν πρέπει ἐδῶ ἀπλήρωτος νὰ κάθεται νὰ ψάλλῃ τραγούδια γιὰ τὴν Ἔχθρα!»

Ναί, ἐκδικήθηκε! Κι' ὠϊμένα! Τόρα μ' ἐκδίκηση θὰ κάμῃ τὴ ψυχή μου νὰ στριφογυρνάει.

Καὶ γιὰ νὰ μὴ στριφογυρνῶ κ' ἐγώ, φίλοι μου, δέσετέ με σφιχτὰ σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸ στύλο! Θέλω καλήτερα νἆμαι στυλίτης παρὰ ἀνεμοστρόβιλος τῆς ἐκδίκησης!

Ἀλήθεια δὲν εἶν' ἀνεμοστρόβιλος μήτε καμμιὰ Ἀναιρροῦσα ὁ Ζαρατούστρας, κι' ἂν εἶνε χορευτής, σφαλαγγοχορευτὴς ὅμως δὲν εἶνε!

Τάδε λέγει Ζαρατούστρας.

Η ΕΤΑΙΡΙΑ
ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Εἰδοποιεῖ ὅτι

ἀπὸ τῆς 12 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ τίθεται εἰς χρῆσιν τὸ χειμερινὸν δρομολόγιον τῆς γραμμῆς Λαυρίου ἔχον οὕτω:

Ἐξ Ἀθηνῶν 8.45' π. μ. .350' μ. μ.
Ἐκ Λαυρίου 7.10' π. μ. 4.15' μ. μ.

ΣΤΟ ΦΥΛΛΟ
ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

— ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ, ἄρθρο ἱστορικὸ τοῦ κ. Ἀργύρη Ἐφταλιώτη.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1903

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		31 Αὐγούστου 1903	31 Ἰουλίου 1903
Ταμεῖον	Εἰς μεταλλικόν	1,544,732.99	1,483,203.45
	» Τραπεζικὰ γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπέζης	3,599,810.—	
	» Κερματικὰ » δίδραχμα καὶ μονόδραχμα	5,284,7.0.75	3,470,750.—
Ἐξωτερ. λογαριασμοί.	(Ἀντίτιμον μεταλ. εἰς τὸ ἐξωτερικὸν	19,966,395.23	5,236.584.—
	(Προϊὸν ἐκδοθέντος Ἐθν. Δαν. εἰς χρ. Ἑλ. Σιδηρ. 4 o]o τοῦ 1902	7,915,532.08	20,925,781.99
Δάνειον πρὸς τὴν Ἑλλ. Κυβέρν. ἐπ' ἀναγκαστικῇ κυκλοφ. τραπ. γραμ.		68,778,575.42	8,571,725 53
» » » » διδράχμων καὶ μονοδράχμων		13.500,000.—	68,778,575.42
Ὁμολ. Ἐθνικῶν δανείων	(Εἰς χρ. δρ. 23,767,036.80	53.864,214.30	13,500,000.—
	(» τραπ. γραμ. » 30,097,177.50	22,546,076.84	53,865,236.80
Προεξοφλήσεις		2,923,349.40	21,232,281.69
Καθυστερήσεις προεξοφλήσεων		10,604,683.58	2,775,284.30
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογρ.		740,933 05	9,574,571.13
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων		51,107,598.52	214,939.95
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ		42,209,710.80	50,571,887.34
Δάνεια εἰς δήμους λιμένας, καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα		12,837,381.55	42,455,375.66
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίας			13,280,708.05
Καθυστερήσεις χορηγήσεων εἰς γεωργοκτημ. καὶ γραμ. Πρ. Τραπ.		4,429,536.04	
Ἠπειροθεσσαλίας		4,060,202,25	4,279,307.74
Μετοχαὶ εἰς ἐγχωρίους Ἑταιρίας		1,500,000.—	4,060,202.25
Συμμετοχὴ εἰς Τράπεζαν Κρήτης		151,564.87	1,500,000.—
Τοκομερίδια ἐν γένει		8,048,157.34	1,019,071.87
Καταστήμ. Τραπέζ. καὶ κτήμ. ἐξ ἀναγκαστ. ἐκποιήσεων		2,402,138.57	8,083,797.57
Ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς		1,684,433.19	2,402,188.17
Ἔξοδα ἐγκατάστ. (ἰδίως δαπάνη κατασκευῆς τραπεζ. γραμματίων)		1,605,791.63	1,683,227.84
Διάφοροι λογαριασμοί		257,482.72	1,409,356.36
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ		6,722.05	2,267,334.13
Ὑπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσον		1,935,360.—	
Λογαριασμὸς ἐξαγ. συμμετοχῆς Κυβερνήσ. εἰς κέρδη ἐκ τρ. γραμμ.		1,520.000.—	1.935,360.—
Ἐξαγορὰ προνομίου Προνομ. Τραπέζης Ἠπειροθεσσαλίας		650,000.—	1,520.000.—
Προμήθεια τροπῆς λαχειοφόρου δανείου (εἰς τραπ. γραμμάτια		240,744.63	650,000.—
Διάφορα		345,915,847.80	153,081.20
			346,899,831.44

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ			
Μετοχικὸν Κεφάλαιον		20,000,000.—	20.000,000.—
Ἀποθεματικὰ κεφάλαια		13.500,000.—	13,500,000.—
Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ:			
I Διὰ λ)σμὸν τῆς Κυβερνήσεως	δρ. 68,778,575.42		
II » » Τραπέζης	67,569,010.38	136,347,585.80	135,904,858.17
Κερματικὰ γραμμάτια δίδραχμα καὶ μονόδραχμα		13,500,000.—	13,500,000.—
Καταθέσεις ἄνευ τόκου εἰς μεταλλικόν		478,247.30	473,606.30
Καταθέσεις ἄνευ τόκου		17,200,538.75	23,026,748.89
Ἐπιταγαὶ πληρωτέαι		1,001,165.51	1,089,043.21
Μερίσματα πληρωτέα		615,319.16	893,534.16
Καταθ. Δημοσ. διὰ χορηγήσεις δανείων κατὰ τὸν ΒΦΜ' νόμον		283.749.94	283,749.94
Διεθν. Οἰκ. Ἐπιτροπὴ λ)σμὸς καταθ. ἐκ δημ.			
ὑπεγγ. προσ. (Εἰς χρυσ. δρ.	90.362.95	1,625,138.33	
(» τρ. γρ. »	1,534,775.38		4,199,582.29
Ὑπηρεσία Ἐθνικῶν δανείων εἰς χρυσὸν		341,488.—	43,228.20
» » » » τραπεζικὰ γραμμάτια		481,827.74	1,278,902.50
Καταθέσεις Δημοσίου εἰς χρυσὸν		3,895,243.49	606,934.74
Καταθέσεις Δημοσίου ἐπὶ τόκῳ εἰς τραπεζ. γραμμάτ.		7,915,532.08	3,500,000.—
Ἔντ. κατάθ. Δημ. εἰς χρ. διὰ τὴν κατασκ. Σ. Π-Δεμερλῆ-Συνόρ.		5,867,835.98	8,571,725.53
» » τραπ. γραμμάτια		5,406,499.30	6,705,652.66
Καταθέσεις Δημοσ. εἰς τραπεζ. γραμμ. κατὰ τὸν Νόμον ,ΒΨΕ'		63,462,535.86	5,406,499.30
Καταθ. ἔντοκοι.		47,621,970.—	63,444,472.50
Λαχειοφόρον δάνειον Τραπέζης		1,190,672.—	47,921,970.—
Ὑπηρεσία λαχειοφόρου δανείου Τραπέζης		3,372.703.07	1,856,678.—
Καταθέσεις Ταμιευτηρίου		1,807,725.49	3,384,712.69
Διάφορα			1,607,392.36
		345,915,847.80	343,899,422.18

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1903

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου

Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ